

הבּוֹכְחָנִיסֶּט

תוכן עניינים

3	דבר הי"ר
4	דבר מנהלת העיתון
5	ראיון עם פרופ' מונדליך
9	אקדמיה בזמן מלחמה
11	קוד פוגש חוק
15	בנים אכלו בוסר
20	ביש ברשות וצדק
23	על זכויות אדם
25	נא להתרחק בהתאם
30	על רגולציה לשונית
34	איך מדברים?

The Weaponization of Everything

36

עיבוב קומפנשיון איזור - יעד צה"ל, למותג 2024

מל"

מרכז הսטודנטים
והסטודנטיות למשפטים
مجلسطلב וطلайл האוניברסיטאות
אוניברסיטת ת"א

דבר העורכים

עברנו שנה מאתגרת ביזה, זו עברו הסטודנטים ומשפחותיהם, וזה עברו הסגל והמדינה כולה. המלחמה אסון השבי באוקטובר הותירה חלל שלא ניתן למלא, וכולנו הרגשנו את ההשפעה העמוקה של האירועים הללו. בmonth' השנה חשבנו רבות על השאלה האם וכיצד להוציא את כרך העיתון הנוכחי. היה לנו חשוב לשקול היטב מה דגש ועל מה לא, ובסוף של דבר החלנו לחת לכותבים חופש מוחלט לבחירת נושאי הכתבה שלהם. רצינו שכל סטודנט יוכל לבטא את רגשותיו ויצירתיותו בדרך הייחודית.

שמחנו מאוד לדאות את ההיררכיות המודيمة של הסטודנטים. הם הראו רצון עז לתת, לחקות, לגLOWER ולהשיקע זמן ומאמץ ביצירותיהם. כל כתבה משקפת את ההשכעה האישית והמסירות של הכותבים.

גילין תשפ"ד 2024 הוא אוסף מתרך של כתבות מקוריות ומעניינות. הכתבות עוסקות בפרק טיקה, במציאות המורכבת ובספרות, וועלות שאלות חשובות שניתן להן לעומק. אנו גאים מאוד בתוצאות הסופית ומוכיימים שגם הקוראים תמצאו בהן עניין, השראה ומחשבה.

מאתחים לך קריאה מהנה, מעניינת ומעשירה!
עורכי העיתון, שחף קרפ ועמיתת בניטה.

דבר היל"ר

גם השנה, גילין הובכמניסט רואה אזה' שנה מתוגרת עברה עליינו, שנה שנפתחה באירועי ה-10.7, והמלחמה הקשה בעקבותיה חווינו אובדן ביחסון אישי, אובדן של קרובינו ואירועים שקשה לה' ביל'. התגויות הנרחבות לא פסקה על הפקולטה שלנו, כל מושתוי ומשרתות המילואים נקרו לדגל וכן גם משרותות המילואים של הפקולטה למ' שפטים בובוכמן. אך למרות הכל השנה נפתחה, כשותחים/ות והמילואים/ות בחזיות מגנים על המדינה, והעורך גם הוא דואג להמשך השגרה, בראש מורים ותור' שמירה על המורל ככל שניתן.

השנה הפגישה אותנו עם אתגרים וקשיים, אך גם השדרנו לשמרו על שגרת למדיה, עשייה חברתית ותמייה הדידית בלתי פוסקת. לאורך כל השנה ראיינו את הדאגה של כל הסטודנטים והסטודנטיות לחברים ולחברות לפסל הלוי' מודים, אם בתנדבות לפרויקט' חברים במדים' וחינוך המילואים/ם, אם ברכיש קורסים לטובת הסיכוןיים הייעודיים לדרייב המילואים/ם, אם בשלי'חת סיכום וידעא' בקבוצות הוואטסאפ שכולם מסודרים. והיום, לקרהת סוף השנה אני יכולה להגיד שתחום ההדדיות מוגשת בממד רוננות, באטמוספירה הייחודית של הפקולטה שלנו, וזה התקפיך שלנו להמשיך בכחה הלאה, לזכור גם ברגעים טובים יותר וגמ' פחות שבאנו ללמידה כדי שהיא בכוונה לשנות ולהשפי'.

הגילון השני של הובכמניסט הוא כבר חלק מסורתו החשובה מאוד של המועצה. הובכמניסט מאפשר לסטודנטים וסטודנטיות מהפקולטה לשתף אתם!/הקראים והקוראות, בכתבות העיתונות, המעמיקות וההומוריסטיות שהוכנו, איתן כל בוכמניסט/ית יכול להזדהות!

אני רוצה להודות לכל המעורבים בדבר, למנהל העיתון נועה חיימוב, לעורכים עמייה בניטה ושחף קרפ' ולכל הכותבים והכותבות!
פרסום גילין הובכמניסט מהווה חלק בלתי נפרד מפעילות המועצה, שבחרים בה נציגות מכלל השנתונים, אשר פעלו בתנדבות מסויב לשעון בשנה מאתגרת זו למעטכם/ן – הסטודנטים/ות. וכיית' לעמוד בראש המועצה ולעבד עם נציגים ונציגות לא פחות ממודהיהם. המון תודה לכם!

מעבר להשקת הגילון, פעל המועצה במישורים נוספים במהלך השנה האחת רונה: המועצה דאגה לאירועים חברתיים השמורים על המורל בימים אלו, אירועי חגים, הפסכות פעילות וארגנה את נשף המשפטים השנתי, נתנה מענה לכל בעיה אקדמית או חברתיות בשיתוף פעולה עם הפקולטה והכי חשוב השבינה את פרויקט' חברים במדים'. במסגרת פרויקט זה ובузורת התנדבות מדרימתה של סטודנטים וסטודנטיות מהפקולטה, למילואים/ם וסיכוןים.ות הזמיחו חוגים. בינהם אישית אגד שהמעורבות בפקולטה באופן כללי ובשותון בפרש שני' תה את חוות הלימודים של מקצתו, היכולת להיות מעורבת אפשרה לי' לראות כמה עוזה קיימת במסדרונות – שיתוף למידה ושיתוף חברתי כאחד. אנחנו ביום ההיסטוריים, ועליו חשיבה אישית ולארומית – להוביל את הדרך, להיות השינוי שמהחל כאן במסדרונות, בתמיכת הדידית, בספיגת הערכות בשנותינו פה, בחוויות שצברנו וشعיצבו אותן, ולאחר מכן להוציא אותן לעור'ם וליציר מיציאות ראייה.

קריאה מהנה, ומצפה לראות אתכם ואתם במסדרונות הפקולטה השנה הבאה, ליהי בספי, י"ר מועצת הסטודנטים והסטודנטיות למשפטים.

דבר מנהלת העיתון

בתרור סטודנטים בפקולטה, עברה علينا שנה מأتגרת. חלכנו במילואים, חלקנו נ בעלי קרובים במילואים או בשירות הצבאי, חלכנו חוותינו אובדן וחלכנו פשוט מתקשים להמשך בסדר מאז אירועי ה-05.7.

בתוך כל החושך, חשוב לייצר הזדמנויות "מפיקות", המשיעות להתנק ולו לרגע ממציאותנו הקשה, כדי שנוכל לשומר על שיפותנה. בעניין, פלטפורמה כמו גילון "బוכמניסט" היא הזדמנות זו המעניינה לנו הויה קראיה רגעת של נושאים שונים ומגוונים השונים מהנושאים העוטפים אותנו בשגרה. אני מקווה שבל קוראת וקורא יוכל לרגע לקרוא את הכתבות ולהשוו על נושאים שונים מהמלחמה ומהמציאות היומיומית שמעט מפיקים את החלץ. אני רואה את גילון "బוכמניסט" כהזדמנות ערבנוו סטודנטים - הזדמנות לתרגל חשיבה ביקורתית, לחתיל ספק, לשאל שאלות, "lezat matokopfa" ואך להתנסות בפיתוח טיעון, כתיבתו בצורה קוהרנטית ושכנועו הקורא בצד' קחו בפעם הראשונה, והgilon מייצג עבורי חופש פעולה להתפתח אקדמיים צעירים, וזה אחת הפלטפורמות הטובות בענייני שהאוניברסיטה מציעה בחיקה לביטוי אישי ופרייה.

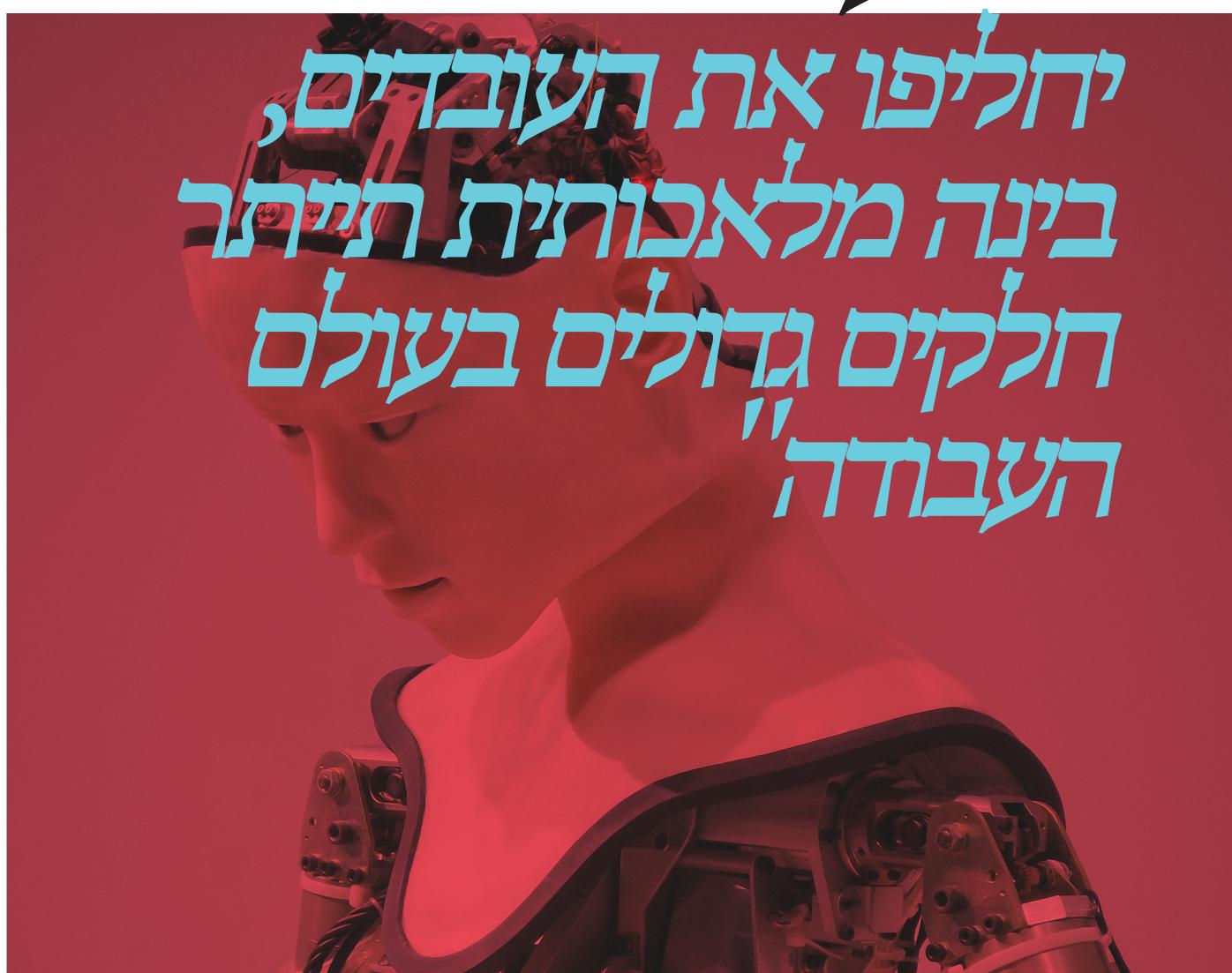
משלל סיבות אלה, אספר שסבירו לנו לחזור השנה נשא החלטנו שלא להח ליש, ולהשאיר לסטודנטים את חופש הפעה להכתוב בנושאים שמהווים עבורים מקור הרשאה, שימושיים אותם. זה היופי של הgilon בעניין; הביטוי האישי של כל כותבת וכותב, שיוצרים יחד קשת נושאים שונים לממרי זה מהה ומעניםם שלל גוונים ומרקומות להתחבר לגילון. האותנטיות של הgilon מרשימה בעניין ונושאי הכתיבה ורמת השיח בהם ממחישים את אפקטי הכתיבה הרחבים שיש לסטודנטים בפקולטה שלנו.

תודה לכל כותבת וכותב שהסכימו לחתום חלק ותביאו את יכולת הכתיבה והיצירתיות שלהם לתחילה, תודה לעמיה בניטה ושותף קרפ על עריכה מצוינת ועבודה סיבית חזעון.

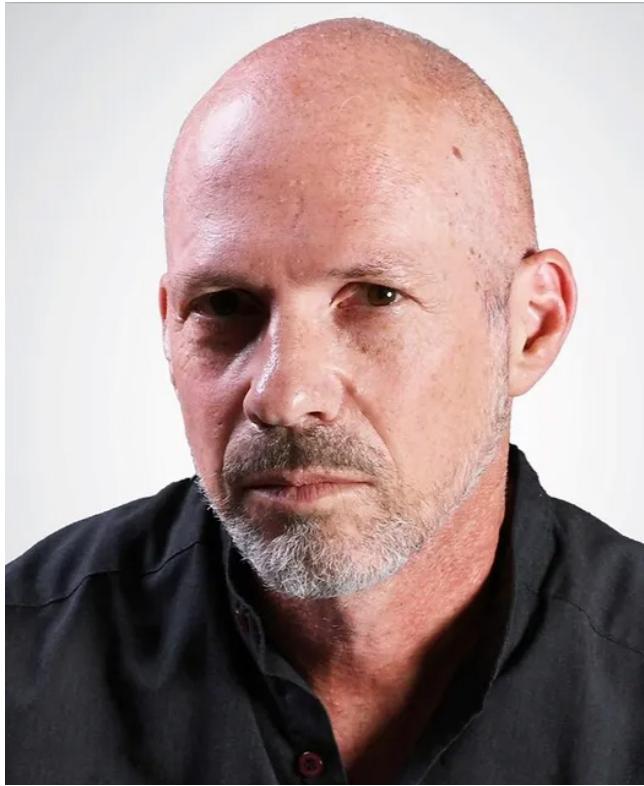
מahanot לכם/ קריאה מהנה, מעוניינה ומעשייה, נועה חיים, י"ר ועדת הפנים, מועצת הסטודנטים והסטודנטיות למשפטים.

"המהפכה התעשייתית הרביעית - רובוטים

יחליפו את העובדים,
בינה מלאכותית תמתר
חלקים גiganטיים בעולם
העובד

מדינת ישראל עוברת טلطלות קשות בשנים האחרונות – החול מ מגיפת הקורונה, למשבר הפוליטי ועד למלחמה שטרם נגמרה. מטבע הדברים, המשברים הללו משפיעים ועוד ישפיעו באופן עמוק על העולם העבודה והתשסוקה ועלים תדייר לסדר היום הציבורי. דיברתי עם פרופ' גיא מונדליך, מרצה וחוקר לדיני עבודה בפקולטה, ששית בשיחתנו בין עתיד עולם העבודה לעיתות משבר ומלחמה, וגם על עתידנו כעורכי ועורכיות דין לאור ההתקפות הטכנולוגיות המהירה בתחום. ■ שירה אינברט פומפן, שנה ב'

האם העיסוק בעתיד עולם העבודה זה עניין של עתידנות, מחשבה על "הלא ידוע"?

כל הדוחות שנאנו בוחנים וכותבים על עולם העבודה העתידי מדברים על 2030. העתיד הכספי ומתייחס כבר לשנים הקרובות של השתלבותם בשוק העבודה. אם בהתחלה חשבו שהוא עתידי ולא רלוונטי, אז הגעה המזאות שלנו ורפה את הקלייפים, והרבה מהדיינום על העתיד הפכו לஹוט המזאות שלנו בזמן אמת. לא דמיינו שימוש עד רגע כל סבא וסבתא יהיו מיומנים בשיחות זום עם הנכדים. פתאום התחללה גם עבודה מובהית, דבר שמשמעותו התנגדו אליו במשך שנים וגולו שיש בצדיו גם יתרונות. האפשרות לעובוד מהבית גם גרמה לעובדים לשקל מחדש את הדרישות שלהם ממוקם העבודה והרעיון שモתר לחפש (ואפילו לבקש) איזון בין חיים אישיים לעובדה צבר האוצה. הקורונה הייתה מעין "ניסוי כלים" לעתיד עולם העבודה ונגרמה לו להתקדם הרבה יותר מהר ממה שהשכננו. לעומת זאת, היא גם פגעה המון פעים בחברה והדישה את אלה הקיימים. העובדים החזקים יותר במשק זכו בפרויילגיה של עבודה מובהית, לעומת זאת עובדי החירום או העובדים המתנידדים בתחרותה הציבורית, שנאלצו לצאת החוצה ולוחחש למחלה. גם הפערים בין שכירים לעצמאים התגברו, שכן שכירים קיבלו אפשרות לוח"ת ודמי אבטלה ואף תגמול על ימי בידוח, בעוד עצמאים נותרו לא פעם בלבד מענה. מוחרים כבר מראים שנשים נפגעו יותר מגברים וענינים יותר מאשרם. כל ההבנתות הקלאסיות של שוק העבודה צפויות כאן – ככלמה, בעת משבר אם מבחן היה רע הוא היה רע יותר, ואם היה טוב אז הוא יכול לסייע להתמודד עם הסיכון החברתי והכלכלי.

אני יושב במינוי משותף בבנייני משפטיים ומידיע החברה. אמונם אני מגיע מרקע משפטי לחילוץ, אבל לאחר תקופה ארוכה בדיוני החברה תחומי העניין שלי מתעצבים ומשתנים. כיום, אני פהות מתעניין בקריאת סעיף חוק כזה אוacha, ומדוברש במחקר שלי את מקומו של החוק במרקם החברה, הכלכל והפוליטי. אנחנו תמיד יודעים שיש פער בין המשפט 'על' ספר' למשפט בשטח, ואני מנסה להבהיר תנועה דו-כיוונית – כיצד משפט מעצב מבנים חברותיים, וכיitz אלה מעצבים בתורתם את המשפט. לפחות מזמין זה מחקר היסטורי, אבל לאחרונה אני חוקר דודוק את עתיד עולם העבודה, בעיקר בראש הטכנולוגיה והבינה המרכזית שנכנסה לחיננו. אנחנו קוראים לה "המהפכה התעשייתית הרבעית" – רובוטים יחליפו את העובדים, بينما מלאכותית תיתיר הلكים גדולים בעולם העבודה, וכך יוציאו עולמות תוכן ומסלולי קריירה חדשים יפתחו.

גם אנחנו, בתור עורך דין לעתיד, נשפע מהמהפכה זו לדעתך?

לא ספק. בגודל, כל עבודה שగرتית אמורה להיעלם. הסוגניות הראשונות הן אוכלות מוחלשות יותר באופן לא מפותיע במיויחד, אלה השומרים בחניונים וה קופאות בסופה גם במקצוע ערך הדין התחלפה מתחילה – החיים בעורות בינה מלאכותית ניתן לכתבו בחו"ל שכירות פשוטים או צוואות, לפחות באיכות גבואה יותר מהאיך שאנו כעורך דין יכולים לסקפ. עם זאת, יש לנו עדיין תפקיד חשוב. אנחנו, תלומר – אתם – התלמידות והתלמידים שלנו, צריכים לדאוג להיות עורכי הדין המועלם שאי אפשר להחליל.

גם אנחנו, בתור מרצים, נשאים באחריות ללמד את הסטודנטים להיות עורכי דין שלא קל להחליל, ככל שלא מתקבעים על העיסוק בדברים השגרתיים. אנחנו צריכים להכין סטודנטים שיוכלו ליצור תקדים חדשניים, ככל שחד בינה המלאכותית תלמד מהם ולא תכתב אותם. עורך דין יביאו ארגן כלים שלא רק מימונאות של חיפוש פסקי דין או איתור סעיפי חקיקה, אלא יכרה לה לבצע شيئا עמוק, להסביר ליפור ולתגום אותו לשאלת משפטית, ואתה היכולת לגשת בתחום של, דוגמה נחרת לנור עורך דין מעולים ורגילים היא סקסוכי עבודה קיבוציים והלכתי גישוה בהיליכים ככל שהיא יש צורך בעורך דין שיוכל לשבת מול קבוצה גדולה של אנשים ולזהות את האינטרסים השונים שלהם, למפות אותם ולהבין את יחסיהם ביניהם. השנה אני מחליף את פרופ' הילה שפיר בפעילות הקליניקה לדני עבודה, והתמקדנו בסוגיות דומות גם בפרקтика של עורך דין לשינוי חברתי. כיצד יודעים לשבת ולהקשיב, ולא רק להשמע? אך שמעים סיפור וmorphisms אותו לעילה משפטי? זו דרך מחשבה שנאנו לומדים בקורס בדיוני עבודה – קודם כל לחשוב מה התובע רוצה ולא לקפוץ לשאלת הקלאסית בבחינות, "done בזוכיות הצדדים".

השנה אתה המנהה האקדמי של הקליניקה לזכויות עובדים. איך התקופה מות'
בשעתה בעבודת הקליניקה?

כל התיקים שלנו נוגעים בתקופה באיזושהי צורה, כי מה לעשות - המלחמה הנעה בכלם בדרך זו או אחרת. ע"ז מיכל תגר עושה עבודה מצוינית באיתור מקברים מתואימים לבחינה משפטית, ועובדת עם התלמידות. אם על האופן שבו אפשר להקליל מסיפוריים של פריטים על בעיות העומק בתקופה זו. דוגמה לעי' סוק מכוון למטרה וזה הטיפול באנשי המילואים, המפונים והמובטלים יש כאן מרכבות גודלה כי במצב שהעובד תובע את המUSIC שkipח את זכויותין, צריך להביא בחשבון גם מצבים בהם המUSICים עצם חווים משבר גדול. ולכן אנחנו צריכים כל הזמן מעלים את שאלת ה"אחריות" - מול מי מטללים בעיה, האם מול המUSIC או מול המדינה? ככל שנאנו מתחמקים יותר, אפשר לראות בעיות של אי-צדק מבני שמחוזיר אותנו "לנורמלי" הפגום. הבעיות שבפניינו מגוננו: מה האחריות של מפעיקים שצרכיהם לקלוטchorה עובדים במצוות פופולט-טרואמה? מה האחריות של המדינה כלפי מהגרי עירוביה? שוק העבודה הוא המקום שאליו מתקנות המו בעיות חברתיות ומתחדשות בו.

בנימה אישית יותר – התמחית בבית המשפט העליון, אצל הנשיא בדימוס אחרון ברק (עוד כשהיה "ר' שופט"). אך הרגשת שכזיפת בו בבית הדין מה? מה?

התרgesthi, אין ספק. עברתי עם ברק אירועים גדולים, התמיהתי אצלו במלבד משפט דמיוני. למדוד לייזו במשפט שנגע באיש ובפוליטי, ותרגמת את כל זה להשנה משפטית סדרה כמו שהוא ידוע, זו הייתה חוויה מרתתקת. כיוון, הלב נכוֹב לנוכח היהס אליו ולערבים הלבירליים המדיניה. גם לי היו דיונים איתו בעל פה ובכתבים על דרכו המשפטית. עבini הוא היה מהוסס מדי ביחס ללאומיות חברתיות. אלה דיונים שצרכים להתקיים מכל קצוות הקשת הפוליטית וההתורות משפטיות. אבל יש להכיר בכך שהוא אדם מיוחד שליבו מושךע למוראי בפזיזו של בניין מדינה ישראל, אחד הדברים שהקחתי מהתקופה הזאת, היה

אליה באמת דברים שאפשר למדוד אותן?

במחקר שערךתי עם קולגות מאוניברסיטת חיפה, עקבנו אחריו קבוצה גדולה של נשלחים, ואחת להודשים בחנו מספר פרמטרים בוגנוו לתנאי התעסוקה והשכר שלהם. הסתכלנו על דרך העבודה שלהם – בין אם בחוץ העסקה "ריג' לייט", או דרך חברות כח אדם וקבלני שירותים, או בהעסקה שעתית ולא יציבה. וגם הבחנו בין אלה שמייצגים על ידי ארגוני עובדים לעומת אלו של גילינו שעובדים בהסדרי תעסוקה לא יציבים וומניינים נפצעו יותר, ומנגד שסטטוכוים של עובדים במקומות העבודה מאורגן תחת הסכם קיבוצי להמשיך בעבודה היי גדולים יותר, אך הסטטוכוים שלהם לשמר את רמת השכר היי נמנוכים יותר מה אנחנו לומדים מזה? שבמקומות העבודה מאורגן היה איזשהו משא ומתן. יש פה פיזור נזק שمبرטיה להעסקה כמה שיוטר ולהתאפשר על השכבה, וכך להבטיח תעסוקה. דרך דוגמאות אלה אפשר להבין את החשיבות של הצורה בה אנחנו מארגנים את שוק העבודה.

את הקורונה שרדנו. ולעתה - לדעתך למדנו מספיק?

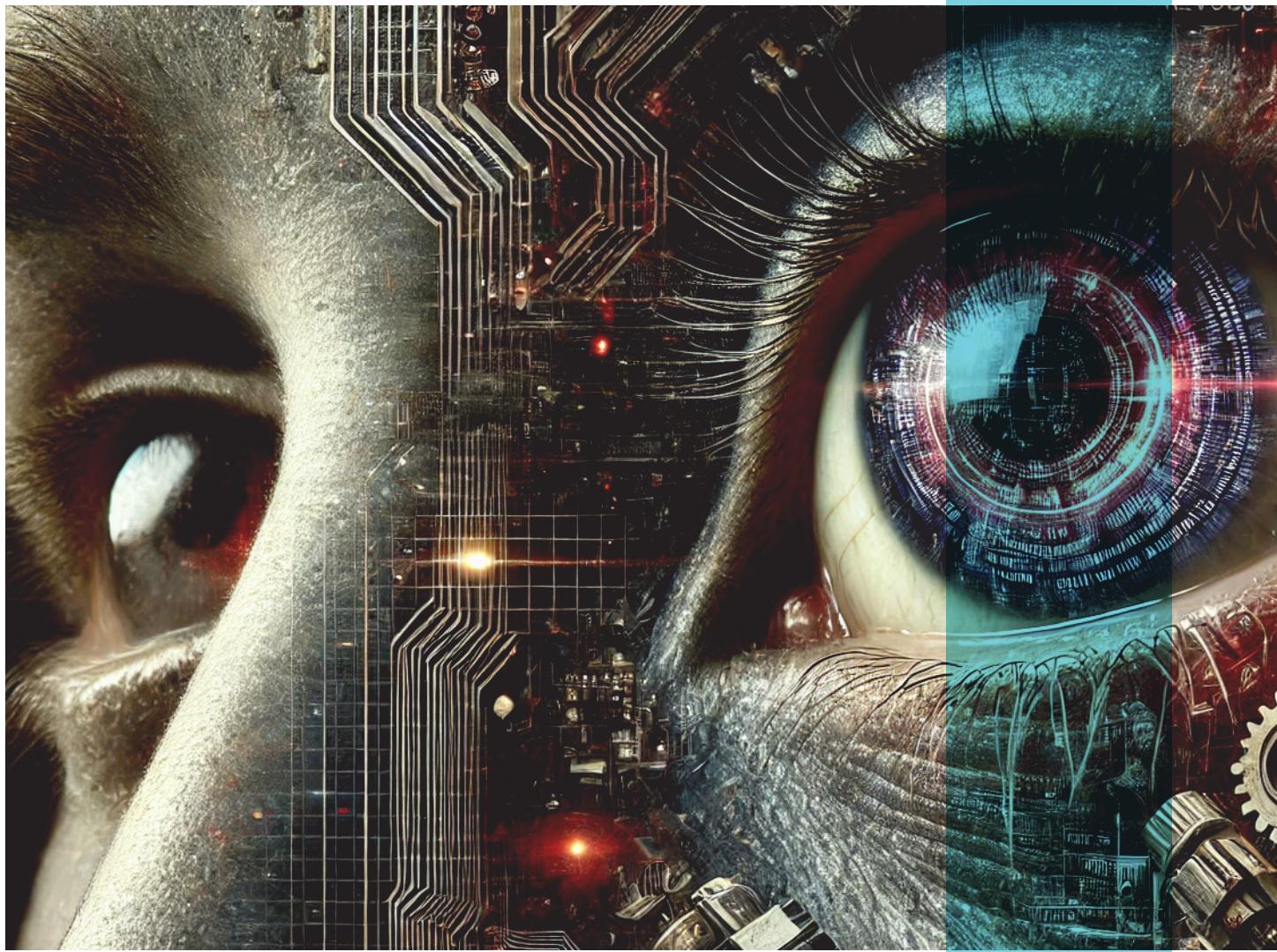
אחרי הקורונה עברנו משבר פוליטי גדול והגענו למלמכתה האחרונית. אני רוצה לדבר על המעבר הזה, לשים נקודה באופק - וסיליהה אם זה יהיה קצר מאד-כן - אולי הצעד הבא הוא רעיית אדמה ב-2025, וזה בערך האסון היחיד שעוד לא כיטינו בשנים האחרונות. לכן, אנחנו צריכים להתכוון למשבר הבא וללמוד מלאה שבערו ועוד עוברים עליינו. גם בתיקופת הקורונה וגם עכשוו בעת המלחמה - יש אנשים שמקבלים פיצויים מסוימים, אך אפשר להגיד בוודאות שהഫתרונות הגיעו מאוחר מדי, הם מצומצמים מדי ולא נגעו בכלל. עכשוו בתיקופת המלחמה, מוצבים של מפונים קשה יותר מאשר משל אלה המתוגנורים במרכז, של נשים קשה יותר מוגברים. גם מוצבים של העובדים העربים קשה יותר מאשר משל אלה היהודיים. מה שעוד עולה בברור זה שכמו בஸביבים קודמים, להסכםים קיבוציים תפקיד חשוב להסדרת מסעך הסיעודי לעובדים, אבל גם התגללה שמדובר זה חסר ולא מקבל ביטוי מוסדי ותמייה מספקת מהמדינה כדי לחתם פתרונות מומוקדים יותר הדבר בולט בעיר בסקטור העסקי.

או איך נוכל להתמודד עם שוק העבודה טוב יותר בזמן המלחמה?

זמנן משבר הוא לא תקופה לתיקון בעיות קיימות. בזמנן משבר עובדים עם הקאים. אם אנחנו חלשים במצב הנורמלי, לא נתחזק בעת משבה גם ארגון העבודה העולמי דיבר על כך שוחרה "נוורמליל" לאחר סיום תקופת הקורונה, זה לא אתגר מספק. מה שנדרש זה "לשכבות את הנורמליל", שכן הפערים שנפתחו במצב הרגיל לאאפשרים המתאמים להתחדשות בזמן משבה בתקופת הקורונה ומידשוב על האמצעים המתאימים להתחדשות בזמן משבה בתקופת הקורונה ולאחר מכן במלחמה הוכחית המדינה בחרה להתמודד עם המשבר בצרורה של חיל"ת ודמי אבטלה. לראייתי, זה לא הפתרון האידיאלי, ואחד המהירים הקשים שלeo הוא הקשי בחזרה למוקומות העבודה. יש פרטנות יותר טובים במידיניות אחירות שמקדים השארת כמה שייתר עובדים במקום העבודה, גם אם זה עם רגלי אחת" (מה שנקרא "כל"ת גנישס" או "המולד הגרמני"). טענות אלו עללו כבר בסוף תקופת הקורונה. ולכן - בזמן יציאה משבר צריך לפתח מנגנון למדידה. ביום היציאה מהמשבה, אסור לאפסן את כל החוויות ואת הזיכרונות הארגוניים בצעץ, אלא מיד להקלים את הוועדה שתטיסק מסקנות ודריכי "שלום לעתיה" אנחנו צריכים ליעזר "feedback loops" – פעלנו בדרך מסוימת, גם אם היא לא הייתה מושלמת, זה בסדרה. עכשו צריך ללמידה וליצור נורמה חדשה. הנורמות המשפטיות מוציבות התנהנות בשחת, אבל לאחר מכן אנחנו צריכים ללמד מההתקנות רשיינה וללאו ורומח משפחתיות בהחאת

אנחנו כבר תשעה חדשים בתוך המלחמה, נכנסנו למעין שגרה לא שגרתית.
למדנו מהמשבר הקודם?

עוד אין לנו את מරחק החזון הנדרש כדי להבין את מה שאיתרע כאן, וגם אין עוד מחקר אמפירידי מספק אלא רק התרשימיםו, אך מה שברור – מהובחינה של למידה ארגונית – לא לימדנו בכלל, לא השכלנו לפתח מנגנוןנו למידה מתאכימים ואין לנו מנגנונים מספקים שייכינו אותו לרעיון האדמה שתבוא. ומדובר של למידה מוסידת זה גם בזיהוק מה שדרוש כדי להעריך לעולם עבורה עתידי. גם אם העתיד אינו משבר – הוא מציריך הכנסת סדרה, ואני חושש שאין לנו מספק מזה – לא במדינתה וגם לא בקשר השותפים החברתיים (ארגוני עובדים ומוסיקאים).

שהוא הסכם והקשייב לכל מי שביקש להפגש עמו, מכל שכבות האוכלוסייה. כששאלנו אותו בהתחווהות למה הוא נפגש עם בולם, הוא אמר שבלן אדם צריך שמשחו יקשיב לו, ואם מישחו פנה אליו – הוא מקשיב. ברור שבית המשפט העליון לא תמיד יכול למצוא את הפתרון הפרטני, זה לא תפקידו המובוק, אך הוא ראה בני אדם מול עיניי, את טובת העצובה אם שאלת בnimah אישית – התהוויה המשפטית שלו כמו גם האנושיות שידע להפגין לכל, הפכו את הפגנה שבה השתתפותו לדי ביתו בעת השנה של המהפהча המשפטית, לאחר המשמעויות ביוטר עבורי.

ולסימן – יש לך עזה לסטודנטים שניגשים לראיונות ההתחווהות?

אנחנו נפגשים בדיק בימי הראיונות של שנה גימ"ל. קודם כל, זה בסדר ואפילו טוב שאתם לחוץים. זה אירוע חשוב שצרכיך להתכוון אליו היטב. אבל לאחר שאני עוקב אחרי הרבה מוחזרים של תלמידים לחוץים, מצבכם טוב בשוק העבודה, אתם רצויים, המצב יהיה הרבה יותר נוח מהחחשש שלהם. אני ממליץ להזכיר ולחשוב מראש. לחתוך קורסים קטנים עם מרצים מהם תרצו לקבל מכתב המלצה ולעשות דברים שימושיים אתכש. לקרוות החסים תכניסו בדברים שמיל' מדים מי אתם באמת, ככלא שתוכלו להציג ולהתגאוות בעצמכם ובאישיותכם דרכם. גם אם אתם מודריכים בחוג רכיבת טיפוליית – זה בסדר ואפילו מער לה. אל תהיו אחד מחמיישים שהתלבשו בمعنى תחפושת שחור-לבן ומקפידים להטמע בקהל. תייחזו את עצמכם. באופן כלל יוטר – אל תחיו את חיכם בשビル הראיונות והתכוינו כל צעד ושל בהיסטירה כדי להגיע למטרה. למרות כל האירועים הקשים שאנו חווים ולחורות משלו לך שייוו לנו חיים טובים יותר להפקיד מוחם שהוא טוב לחיזים ולתרום משלו לך שייוו לנו חיים טובים יותר תזכרו תמיד לסתות להפוך את עצמכם לעורכי ועורכות הדין המוחדים שהבינה המלאכותית לא תנצה.

**בתקופת הקורונה ומיד
לאחר מכן במלחמה הנר-
כחית המדינה בחרה לה-
תמודד עם המשבר בוצרה
של חל"ת דמי אבטלה.
לראייתי זה לא הפתרון
האידיאלי, ואחד המחרירים
הקשים שלו הוא הקשייב
בחזרה למקומות העבודה.**

אקדמי בלבול

■ עומר ברמן, שנה ב'

בשבת שבעה באוקטובר 2023, כ"ב בתשרי התשפ"ד, שבו חל חג שמחת תורה, מדינת ישראל הותקפה במתקפת פחע מתוכננת היטב על ידי ארגון הטרור הרצחני חמאס. בשעות הבוקר המוקדמות, מוחבלים חמושים פיצו את גדר הגבול בין רצועת עזה לישראל, תוך שימוש באמצעי לוחמה מתקדמים.

המוחבלים פשטו על ערים ויישובים, מתקנים צבאיים, ואך הניעו לפסטיבלים מור זיקה שהתקפים באוזה הם ביצעו מעשי טבח ווועעה חרשי תקדים, תוך שהם רוצחים ללא הבחנה גברים, נשים, ילדים, תינוקות, קשישים, אזרחים וחילימ, ישראלים ואזרחים זרים. במקביל למתקפה הקרקעית, החל ירי מסיבי של אלפי רקטות ופצצות מרגמה מרצעות עזה לעבר יישובים ישראלים, אשר נמשך גם בימים שלאחר מכן. ירי זה גרם לאבדות בנפש ונוק רם לרכוש בכל רחבי הארץ.

توزאת המתקפה היו הרסניות: למעלה מ-1,500 ישראליים ואזרחים נהרגו נrage, מותוכם 644 חילימ. מספר הפצועים עלה על 15,000. בנוסף, המוחבלים חטפו מעל ל-240 בני אדם, כולל אזרחים, חילימ, קשישים, נשים וילדים, והעבironו אותם לרצעות עזה. נכון למן כתיבת שורת אל, 120 מהחטופים עדין מוחזקים בידי ארגון הטרור בעקבות המתקפה, ישראל הcrieo על מצב מלכחה והחליה במבצע צבאי נרחב נגד חמאס ברצעות עזה – מלכחות הרבות ברזל. כחלק מהמא Mitsim להגן על האזרחים, למעלה מ-100,000 תושבים מיישובי הדרום והאזור פנו מבתיהם למוקמות בטוחות יותר במרכז הארץ. על רקע זה, אישר שר הביטחון לצה"ל את גישת מילואים הנרחבת ביותר מאי כום המדינה. הערכות מדברות על קרוב ל-300,000 איש שנגייסו לשירות מילואים ומתחם כ-70,000 הנים סטודנטים.

מלחמת חרבות ברזל מערימה קשיים מנוגדים רחבים על כל אזרח ישראלי. רבים חווים חרדה מתמשכת ופחד קיומי, הנזינים מהאים המתמיד של התקף פות טילים, חשש מפני חדרת מוחבלים ודאגה לשולם יקרים בחוזית ובעוורור. היקף הקורבנות בשבעה באוקטובר היה כה נרחב, עד שקשה למצוא ישראלי שאינו מכיר באפין איש משחו שנפצע, נהרג, או איבד את חייו באותו יום ארווה הטרואהמה של אירופי ה-7 באוקטובר והמראות הקשיים שנחשפו לאחר מכן, משפיעים عمוקות על הנפש ואלהן מותלים הבידור החברתי הנבע מלה. צורך להישאר קרוב למרחבים מוגנים, והשבוש המתמשך של שגרת החיים, אשר מגבירים את התהוות של דיכאון ובדידות. שום מילם לא יוכל לתאר את מצבם הנפשי של משפחות החטופים והחללים, שביהם ארוֹר אחד, חרב עליהם עולם.

אני מעוניין לנצל מסגרת זו על מנת להביע הערכה והערכתה לחברינו הסטודנטים המשרתים במלואים. כאמור, המלחמה הביאה לגיטר נרחב של סטודנטים לשירות מילואים. גiros למלואים של סטודנטים רבים מוסיף שכבה נוספת של מרכבות, יוצר פערים בחומר הנלמד ומקשה על השלמות. סטודנטים אלה מוצאים עצם בין הפטיש לטהון, כשהם נדרשים למלא את חובות הלاءומית מחה, ולשמור על מסלול לימודיהם מאידך. הנתקוק הפתאומי מהלימודים, לעזיהם לתקופות ממושכות, יוצר פערים ממשמעותיים בחומר הנלמד ומקשה על השלמתו.

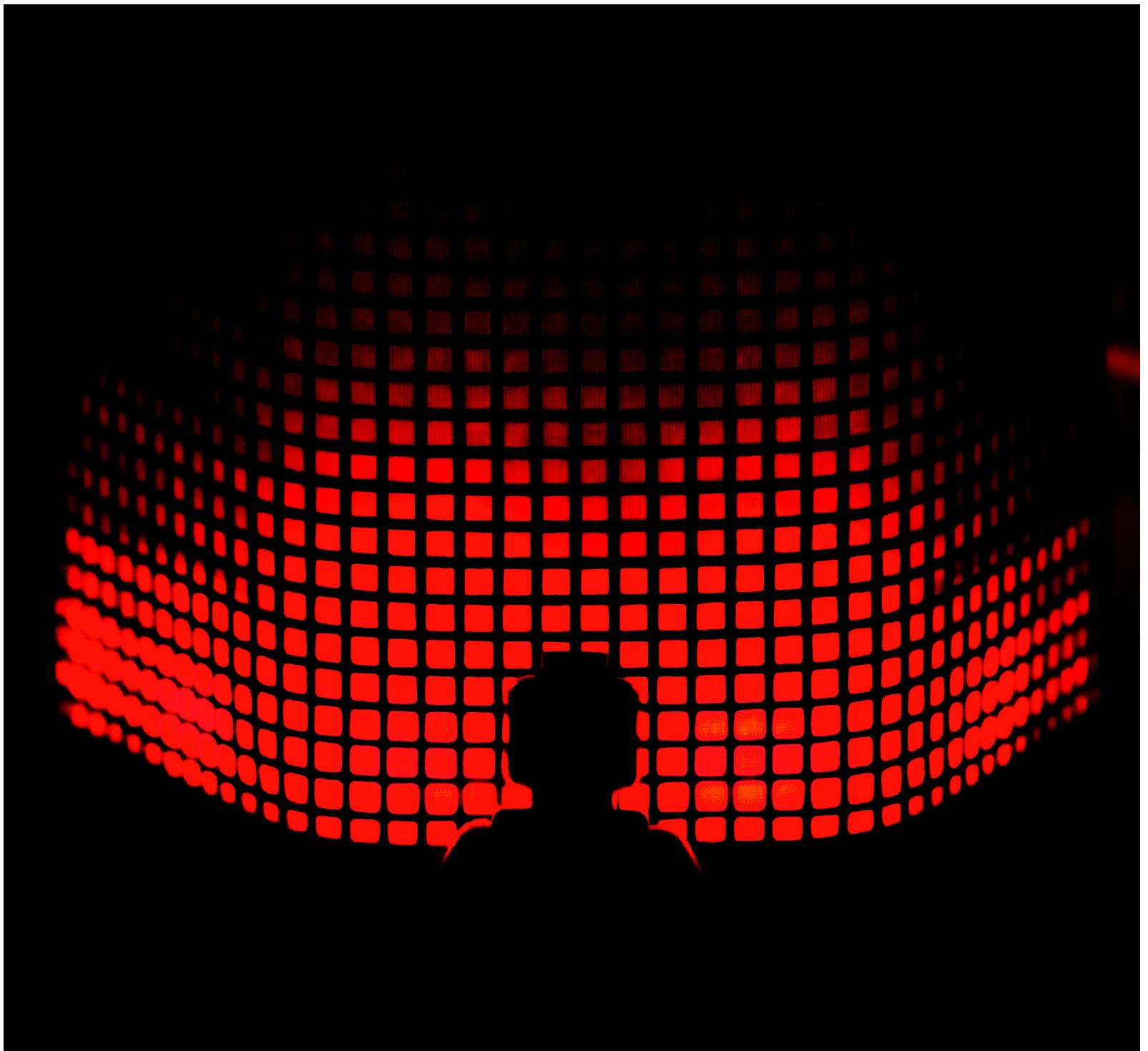
בנוספּ, החווית הקשות בשירות הצבאי עלולה להשפיע על מצבם הנפשי ועל יכולת הריכוז שלהם גם לאחר חזרתם ללימודים. למרות הקשיים, בימי מלחמתם המשרתים במלואים מגלים נחישות ומוחיבות יצואות דופן, מנסים לשלב בין המשימות הלאומיות לבין שמירה על רצף לימודיו, תוך הסתייעות בחביריהם במגוונות התמיכה האקדמית. על רקע זה, נדרש המוסדות האקדמיים להתמודד עם אתגר ייחודי – התאמת תוכנית הלימודים לזמן המלחמה. הקשי המשמעותי היה כיצד לא לפגוע ברמת הגבואה של הלומדים מילואים. מיים מוה, וכייד להתאים את אופי המשימות האקדמיות למשרתם מילואים. בסופה של דבר, במסגרת האיזון שבעזר בין שני שיקולים אלו, נעשו מאמצים עילאיים להתאים את אופי הלימודים למשרתם המילואים וליתן הקלות ככל שרק ניתן – נוספו מועדים לבחינות, ניתנו תוספות זמם, צוינו עובר מנהלי, שיעורים פרטניים עם חברי סגל ועוד.

זאת ועוד, "שגרת המלחמה" משבשת את שגרת הלימודים של כלל הסטודנטים ומשפיעה על כל היבטי חייהם. הלחץ הנפשי המתמשך והדאגה המתמדת לבי-THON האישית ולשלוט המשפחה והחברים מקשים על הריכוז בלימודים. הדבר מתבטא בירידה בМОטיבציה ללמידה בתוחלת המשמעות של הלימודים. גם במושור זה, אוניברסיטה תל אביב לא השeria את הסטודנטים לבדים, ומאפי-שרות לכל מי שראה את עצמו קוק לכאן, לקבל סיוע נפשי ע"י רשות האונייה ברטיסיה במחיר מסובסה.

כמו כן, המלחמה לא פסקה גם על המצב הכלכלי. סטודנטים רבים מאבדים מקורות הכנסה זמינים או קבועים, מה שמקשה על מימון הלימודים והמחיה. במקביל, סטודנטים שנאלצו לפנות את מגוריים באזורי הסכנה מתחזדים עם קשיי דיור ושיכון נוסף של שגרת החיים. לנוכח מצב זה, אוניברסיטה תל אביב נקטה בצעדים לסייע כלכלית, כולל הענקת מלגות ומתן הלוואות, במטרה להפחית ככל האפשר את הנטל הכספי על הסטודנטים.

נוח כל האמו, דומה כי במסגרת האיזון בין כלל השיקולים, ובצדק, ניתן משקל משמעותי ביותר לרוחותם של הסטודנטים על פני שיקולים אחרים, וכי שנאמר אך לאחרונה: "המחוג הדק המשמן את נקודת האיזון בין כלל השיקולים מושט בשים לב למורכבות הייחודית בתקופת מלחמה".

עלון הברינה-המלאכיתית: כח פוגש חוק

■ חלא יוסף, שנה ב'

ушירות שורות הקוד שמריצים במחשב אין מועדות לגורם לאפלה, ואין בהן כוונה להפלות, אך, האחראים לאפלה הם המתכנתים של האלגוריתמים, או מי שמיין את המידע לאלגוריתם. מוחקרים מצבעים על נטייה אנושית להפלות, נטייה שלעיתים משועתקת למערכות בינה מלאכותית. כך, גם בדוגמאות שנזכרו לעיל, החלטות של המרכזות הן בעיקר החלטות של גורמים אנוויים המשפיעים על תהליכי הלמידה וקבלת החלטות שלהן.

אם לבינה-המלאכותית יש הטויות כמו לבני האדם, האם היא גם יצירתיות?

השירים המצוירפים נכתבו אחד בידי משורר ואחד בידי לבינה-המלאכותית. האם תוכל להבדיל איזה מהם כתבה הבינה-המלאכותית?

הטל על העשבים נצץ ככתם, הפרחים פותחים את עטרתם, הבאה מההררת בשקט השדה, והאדם מתמלא תקווה ליום חדש	בדממה הלילית הילדים חולפים מעת לעת ליד חלאן, אפיקם תחובים במארה העגלה של אפס מעלות, מגששים בגשם אחר פתיתו שלג ראשונים
---	---

השיר הראשוני מימי', נכתב על ידי המשורר גלעד מאירי, והשיר השני נכתב על ידי "ג'מיini" תוכנת הבינה-המלאכותית של גוגל. אוסקר שורץ ערך מחקר כדי לבחון את יכולתם של אנשים לבצע בין-שליטה של בינה-המלאכותית לשירותם. מחקרו מעד שרמת היצירתיות של הבינה-המלאכותית קרובה להבחין בהםים. מבחן אחד היה בוגנוון ניסיים שכ- 65% מוחבדים לא הצליחו רה של בני אדם. והוא נראה של אנשים יצליחו בוגנוון ניסיים בכ- 65% מוחבדים לא הצליחו רה של בני אדם. לדעתם, בעולם של היום המצאה ויצירתיות הפסיכו אם לא זהה לו של האדם. ואנו לא היחיד, בפסקה באוסטרליה נקבע שהבינה-המלאכותית היא מציאות בדיקן כמו אדם.

אם תחיה השפעה לבינה-המלאכותית על היצירתיות של האדם?

ניתן לחשב על שני תרחישים מנוגדים שלulosim לקשרות בעקבות התפתחות הבינה-המלאכותית. הראשון הוא עלייה ביצירתיות, בתרחיש זה הבינה-הMRI לאנוכית תעוזר לבני אדם ליצור בזרוע מורה ויעלה יותר, שכן הסטמכו על בינה מלאכותית מפחיתה את הזמן והמאם הנדרשים כדי להמציא. כמובן בני אדם עודין יצטרכו להקדים זמן כדי לתכנן ולעוזר את המידע שנוצר, אך התהילך יהיה מוקצר ומהיר יותר.

תרחיש השני, יהיה דיכוי של היצירתיות האנושית. אנשים ייצרו כל כך הרבה יצירויות דרך בינה-המלאכותית שמשמעותם אנוויים יתקשו לעמוד בקצב היצירויות ובאיוכות, מה שיוביל לתמרין חסר ליצור אצל היוצרים כי הבינה-המלאכותית תמציא משהו בפחות זמן ואף יותר יצירתי ביל' תלות בכך מאבאים הם ישי' קיימו ביצירה.

אם אנשים יסתמכו לבינה-המלאכותית רק ליצירה?

topicuda שמדובר ביצירתו של אוניברסיטה היא שימוש לבינה-המלאכותית למטרות פליליות.uberiniים יכולים להשתמש בה כדי לשפר את יכולתם לעبور על החוק. לדוגמה, דרך הדיפ-פייק (Deepfake), תוכנה שאפשר ליצור דרכה סרטונים מזויפים על אנשים, או לשנות את התוון של סרטונים אמיתיים או את הקולות בהם לפחותן העברין ולהשתמש בכך כדי ללחוץ ולאיים על אנשים. תופעה זו נמצאת כבר בעולם והוא החללה לתוכה ישראל בשנים האחרונות.

מי יהיה האחראי על עולות ועבירות שבוצעות על ידי לבינה-המלאכותית?

בשנת 2018 התרחשה בארצות-הברית תאונה קטלנית בה מעורבת מכונית אוטונומית, אשר גרמה למותה של הולכת רגל. מקרה זה העלה שאלות מושׁטויות מושׁטאות בוגנוון ליהיו הגורם האחראי לתאונה.

האטור המרכז טמון בכך שמערכות מובוסות בינה-המלאכותית פועלות באופן אוטונומי אך קשה לצפות את פעולתו מראש, מה שעשו לערער את המבנה המקצועי המושתת על הימצאות אדם שנושא באחריותו למעשה מעשי במקיר החצר המקובל המושתת על הימצאות אדם שנושא באחריותו למעשה מעשי במקיר החצר.

כל שמדוברות האנושית בהחלה או בפועל מוצמצמת יותר,

במאמרו של פרופ' מואטנר "המשפט הסמוני מן העין" הוא פותח את דבריו בחיאור שמספריך איך המשפט עוטף כל היבט בחינו מהרגע שהוא פוקה את העיניים בביטחון האם עלה בדיונם אם פרופ' מואטנר היה חובב משפט וטכנולוגיה וכותב את המאמר הזה בעידן הבינה-המלאכותית? אולי הוא לא היה היה צריך לחתולט אם ללו' לבודה או להישאר במשפט מואטנר נגד עינוי השתנה, אנו לא מוקפים רק במשפט אלא בטכנולוגיה.

לפני מספר שנים, רבים סברו כי האנושות רוחקה שרות שנים מהיכולת לייצר לבינה-המלאכותית מתקדמת. אולם, ההצלחות ההבררו כשגויות. בעשורים האחרונים, הבינה-המלאכותית הפכה נפוצה ומושרשת במנון רחב של תחומיים, לרבות שירותים בריאות, פיננסים, ביטחון, חינוך וחקלאות. כו"ם, גוגל רوى בביבה-המלאכותית ולא מדבר אף ורק בישומים מתקדמים ומורכבים כמו-ח-", ChatGPT, או במכונות מושבכות וקריות אלו גם בטכנולוגיות יומ-יום כגון גנון וויז, יוטוב, מערכות זיהוי פנים במכשירים ניידים ומסנני דואר ושל. חלק מההומינים בתחום מוכנים את הבינה-המלאכותית "המין הדיגיטלי", בשל הדמיון בין לבן המין האנושי. מערכות אלו חשובות, בעלות אישיות, מושגלו לראות כאלו יש להן עניין ואך בעלות אינטלקטiva רגשית. לבן, הטענה שבינה-המלאכותית היא רק קוד במחשב לא בהכרח מדוקית. השוואה זו דומה לטענה שבני אדם רק בשדר ודם. כמו המורכבות והעומק של המין האנושי, כך גם מערכת הבינה-המלאכותית מבטאת רמה גבוהה של הבנה ותחום, החורג מגבולות הטכנולוגיה הפюזה.

התפתחות המהירה והמתמשכת של טכנולוגיות הבינה-המלאכותית מציבה אתגר ממשמעותי בפני מערכת המשפט ברחבי העולם. ככל שההישומים של בינה-המלאכותית הופכים לפוארים ומורכבים יותר, כך גוברת החשיבות בהסדרת התחום מבחן משפטית. בכתבה זו אציג עד כמה הבינה-המלאכותית משוררת כללית ונוכחית בחינו וاعיג את דעתך איך ניתן להסידר משפטית תחום חדשני, מורכב שמתפתח בהירות רבה.

מהי לבינה-המלאכותית?

הבינה-המלאכותית או בשם הלווי (AI) היא מונח שמתאר יכולת של מכונה או אלגוריתם, להפיק תוצאות, המלצות, או החלטות באמצעות מודלים מתמטיים וכליים סטטיסטיים בזורה עצמאית.

איך הבינה-המלאכותית עובדת?

המערכת של בינה-המלאכותית מבוססת על טכניקות של למידה מכונה (machine learning). המערכת יש אלגוריתמים שמוחרים להם נתוני שהיא לומדת דרכם. התוכנה נזרעת במאגר מידע רחב מאוד שמובה בפניה (Big Data), כדי ללמד את עצמה איך ליצור תבניות מתוך הנתונים במטהה, ליצור כללים, לפיהם היא מגיעה להחלטות, ותוך כדי תהילך סקירה הנתונים, הלמידה והויה המערכת מותקנת את עצמה.

אם יש לבינה-המלאכותית אינטלקטiva אנושית, האם יש לה גם הטויות כמו לבני-אדם?

נראה שההתשובה לכך היא חיובית. בחיפוש קצר בגוגל אחרי המילה "سبטה" תגלו שאין תmonsות של נשים שחוות, כמו כן, תחת המילה "זוג" אין תmonsות של זוגות חד מיניים. בנוסף, באלה"ב תוכנה יותר מרווחת גברים ממיעדים טוביים יותר מאשר נשים. יש שלשות יותר מרווחת להטויות של הבינה-המלאכותית, למשל בנקים וגופים מלווים משמשים לעיתים במערכות בי-המלאכותית, כדי לאמוד את סיכון החזר של לויים שונים. מחקרים הרואו שמערכות כאלה נטו להפלות אוכלי-סוציאות מסוימות. חמור מכך, באלה"ב בת משפט נזעקו במערכת אשר מעריכה רמת הסיכון והסיכון לפשיטה וחזרה של חדשניים, והתרברר שהתוכנה סימנה אנשים שחוותים כמסוכנים יותר מאשר חדשניים לבני-אדם, היא בכלל זאת זיהתה אנשים שחוותים כמסוכנים יותר את צבע עורו של האדם, והוא אכן מוכיח הסוציאאקובומי, היגי, ועוד המגורים הפרטניים אחרים על החשוד ומפרק היא מסיקה אם הוא מסוכן או לא.

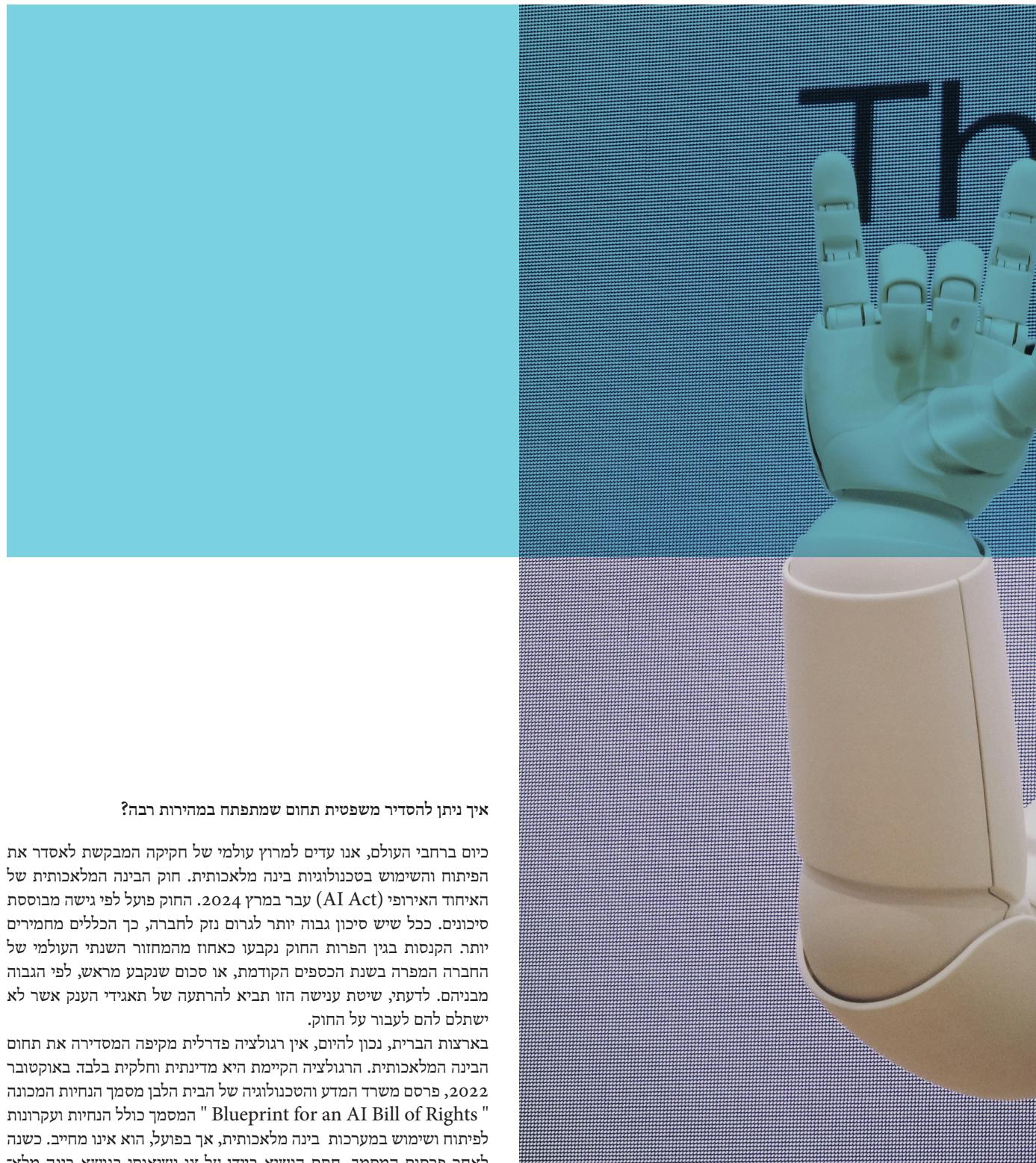
מתעוררות שאלות בנוגע לנשיה באחריות המוסרית, החברתית והמשפטית. משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה ומחלקה ייעוץ חקיקה במשרד המשפטים, פרסמו ב- 2023 מסמך בנוגע למדייניות הרגולציה והאתיות בתחום הבינה המלאכותית, אשר תנחה את מושדי הממשלה והרגולטורים לפעול על

في عקרונות מסוימים. הם הצביעו במסמך מספר אופציית להטלת האחריות: ניתן להטיל את האחריות על מפתח המערכת, שכן הוא הגורם המיטבי שמייר את האלגוריתם ואת הסיכון הנובעים מהשימוש בו, ומכאן שמוסלה לעליי החובה לצמצם סיכון פוטנציאליים לפני הפעלת התוכנה למשתמשים. לחופין ניתן להטיל את האחריות על המשתמש במערכת. המטרה באפשרות זו היא לתמוך את המפעיל, שננהנה מהרווחים הנובעים מהשימוש במערכת, לנקוט באמצעות זירות מתאימים לרמת הסיכון של המערכת, על-מנת למנוע תוצאות שליליות לתחרחש. כאשר מעורב גורם אנושי בפעולת המהרכבת, ניתן להטיל עליו אחריות במקרים שבהם לא תעריך על מנת למנוע את התוצאה השילנית. נוסף לכך, ניתן לשקל הטלת אחריות על גורמים המעורבים בתהליך כניסה המערכת לשימוש, כגון יבואן או יצרן.

עם זאת, ישנו אתגרים משמעותיים הקשורים להטלת אחריות במערכות בינה מלאכותית. תהליכי הפיקוח עלול לעבור בין מספר מפתחים, מה שמוסיף לרמת המורכבות להטלת אחריות על אחד מהם. כמו כן, ניתן שמאגר הנתונים עליי מבוססת המערכת אינו איקוני, ומפתח המערכת לא יוכל לדעת זאת מראש. בעיות אלו מעלו חששות של הרתעה יתר ופגיעה במוטיבציה ליזמות טכנית לוגנית.

אפשרות נוספת היא להתייחס לבינה מלאכותית כאל 'שות משפטית נפרדת', בדומה לתאגידי, ולהטיל עליה אחריות. עם זאת, עלות שאלות מורכבות כגון: כיצד להטיל סנקציות על מכוונה? האם להעניק לה זכויות? האם היא יכולה לנוהל תביעה משפטית? בתחום הפלילי, כיצד נקבע את היסודות הנפשי של המ-

ערכות?

איך ניתן להסדיר משפטית תחום שמתפתח במהירות רבה?

קיים ברחבי העולם, אנו עדים למrix עולמי של חקיקה המבקשת לאסדר את היפיון והשימוש בטכנולוגיות בינה מלאכותית. חוק הבינה המלאכותית של האיחוד האירופי (AI Act) עבר במרץ 2024. החוק פועל לפחות ממועד סיכונים. ככל שיש סיכון גבוה יותר לగרים נזק לחברת, כך הכללים מחייבים יותר הנקודות בגין הפרות החוק נקבעו באופן מוחזרו העולמי של החברה המפעילה בשנת הcapsים הקודמות, או סכום שנקבע מראש, לפחות הגובה מבניהם. לדעתי, שיטת ענישה זו תביא להרתעה של תאגידי הענק אשר לא ישתלט עליהם לעבור על החוק.

בארצות ובריות, נכון להיום, אין רגולציה פדרלית מקיפה המסדירה את תחום הבינה המלאכותית. הרגולציה הקיימת היא מדינית וחילוקית בלבד באוקטובר 2022, פרסם משרד המדע והטכנולוגיה של הבית הלבן מסמך הנחיות המכונה "Blueprint for an AI Bill of Rights" לפיתוח ושימושמערכות בינה מלאכותית, אך בפועל, הוא אינו מחייב. השנה לאחר פרסום המסמך, חתם נשיא אידיין על צו נשיאותי בנוסח בינה מלאכותית. מדובר בצו בעל מעמד חוקי מחייב, המורה על מפתחי מערכות בינה מלאכותית לחלק את ממצאי בדיקות הבטיחות שלהם עם ממשלה ארה"ב במקדים מסוימים.

נכון למועד כתיבת שורות אלה, בישראל אין עדין חקיקה מחייבת בתחום הבינה המלאכותית. קיימות החלטות ממשלה ורגולציות ייעודיות, אך לא חקיקה מקיפה. ישנן יתרונות רבים הקיימים בחקיקה רוחבית, כגון אחידות ועקבות, וכיים חשש כי חקיקה ורגולציה ענפית תוביל לאי-אחדות, לסתירות ולהוסר-דואות. לדעתי, נוכחות התפתחות הטכנולוגיות המהירה והבלתי צפוייה, חקיקה מקיפה עלולה לפגוע בתפקודות התקומות ולזרות בלתי עדכנית ברכבות הרכן. לפיכך, יש להעדריך חקיקה מומוקדת ונקיונית בהתאם להתפתחויות הטכנולוגיות וב悍ימה לחקיקה המתבססת במדיניות מפותחות, וזאת כדי להבטיח השתלבות מיטבית של ישראל בשוקים התחרותיים שבולטים. חקיקה ענפית יעילה יותר מאשר והוא אפשרה מענה מהיר, מכך עז וממוקה היא מציעה גמישות רבה יותר לטיפול בסוגיות בעוררות, לעומת חקיקה כללית, המצריכה

תהליכיים ארוכים ומסורבלים יותר.

משפט משפחת קראםבי

בליס אלל בלס

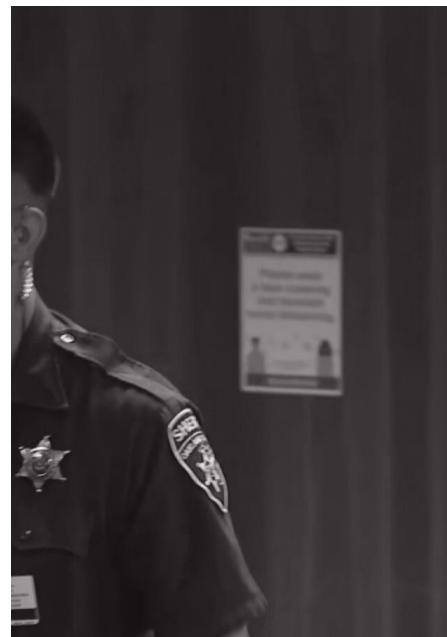
■ תומר ורד, שנה א'

כאן נשאלת השאלה – האם אכן מדובר במות אשר יכול ההורים למן על ידי פעולות פשוטות לווך הדוגלים האודומיים אשר התנוססו בפניהם; או שמדובר בהטלה נטלה סביר על ההורים למעשיה הפלילי של בנים? על מנת לענות על שאלה זו נתחילה בהשתלשות האירועים.

לבנים של הזוג קראםבי היה רק חבר אחד בבית הספר, ובתחילת 2021, משפחתו עזבה את האיוווז, ומין קצר לאחר המעבר, נפטרו סבו של הבן ומיטר חודשים לאחר מכן נפטרה גם סבתה. ליעיבה של חברו היהודי, ולפיטרתם של סביו, היו השפעות נפשיות קשות על הבן וחברו של הבן העיד במשפטם בחודשים שלאחר מכן, היowa שינה את התנהוגתו באופן ניכר, החל לדבר על נושאים אלימים ולאט לאט נוטק בינו לביןם הקשר; עוד העיד כי הבן, פנה אל הרויז בבקשת לעזרה פסיכולוגית, אך אלו סיירבו ואמרו לו פעם אחר פעם להתגונגה הקראםבילים, באופנה אמריקאית טיפוסית, עסקו יהדיו בירוי חובבני במטווה והאב והבן היו מבלים בו באופו תדייה בבלאך פריידי, 4 ימים לפני הטבח, רכש עקב הטרגדיות שפכו אותו בחודשים האחרונים. הבן התלהב מהתנהגה, השוויך באקדח במדיה והחברתי, והוא ושני הורי הלכו לבחון את הרכש החדש במטווה. יום לפני התקורת, הבן חיפש לkontakte תחמושת לאקדח באינטרנט ובית הספר הודיע על כך להורים.

ב-30.11.2021 עברה העיירה אוקספורד-מיישיגן צועז עדיר כאשר תלמיד כיתה ט' פצח במסע הרג במסדרונות התיכון הירוני. אותו יום השאיר 4 משפחות, וcohelle שלמה, בהריסות. היורה נשפט כבגיר עקב טענות בדבר היותו מסוכן לציבור ומתוך אמונה כי רוק שפיתחו כבגיר טוביל לדדק אמיתי בענייננו, עקב תכנון מראש של הטבח. היורה הורשע בעבירות טרור (איושם תקדים) בפני עצמו במקרים מסווג זה), 4 עבירות רצח ו-191 סעיפים אישום נוספים ונידון למאסר עולם ללא אפשרות חניה.

ב-3.12.2021, הודיעה פרקליטות מחוז אוקלנד כי לא תסתפק באישום כנגד היורה ותגיש נגד ג'ים וג'ניפר קראםבי, הוריו של היורה, כתוב אישום עבור 4 מקרים של "involuntary manslaughter" ((כמעט) המקבילה האמריקאית להמתה בנסיבות דעת). אישומים אלו היו את הפעם הראשונה בהיסטוריה האמריקאית בה הורים של רוצח הושמו בעבירות המתה בכלל ומהמתה בנסיבות דעת בפרט. אישומים תקדיםunos אלו הבשילו לכדי הרשעה בפני חבר מושבעים ול-15-10 שנות מאסר לכל אחד מבני הזוג.

ביום הטבח עצמו, ההורים החזקו לבית הספר, על מנת לדון בצויר מטריד שבני צייר בשיעור מתמטיקה, שככל גם אויר ריאליסטי של האקדח שננקה ארבעה ימים לפני כן. ייעץ בית הספר הורה להורים לחתום את הבן לפסיכולוג תוך 48 שעות, אך נעהר לבקש התבן להשתאר בבית הספר, ורק חזרו ההורים לעיסוקם. בשלוש שעות לאחר מכן, הבן יירה את הכדור הראשוני והתחילה את מסע הקטל שלו במסדרונות התקיכון.

כעת ניבור לניתוח העבריה. על מנת להרשיע בהמתה בקלות דעת, על התביעה להוכיח מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם גרם, למותו של אדם בין אם ברשלנות רבתית ובין אם בא נקיטת פולוה על פי חובה חוקית.

היסוד העובדתי

התביעה טענה כי ההורים התרשלו בכך שלא עשו מספיק על מנת למנוע מבנים את הגישה לאקדח. לטענתם האם – האב היה אמון על אפסון האקדח, מכיוון שהוא עצמה לא יודעת להtenthnל עם אקדחים. אך השיבה ההגנה כי ג'ניפר המשמשה באקדח ימים ספורים לפני כן ועל כן נטל האפסנה הבתוואה היה מוטס גם עליה. לטענת האב – האקדח אוכסן במקום מסוים ובנפרד מזההמוותה שלג. טענה זו גובטה על ידי יומנו של הבן (אשר ההורים לא היו מודעים אליו לפני הטבח) בו הבן כתב כי אין מוצא היקן באב שלו מאחסן את האקדחים. לטענתו הדבר מעיד כי לא התרשל. מנגד, טענה התביעה כי אין מדובר באמצעות זירות סבירים וכי היה על האב לנעויל את הדק האקדמי או לאפסן אותו בכסתה (אם כי התביעה לא הביאה שום הוכחה לכך שלא היה נועל).

היסוד הנפשי

لطענת התביעה, ההורים פעלו באופן חסר זהירות ובأدישות להשלכות מעשייהם כאשר לא נקטו משנה זהירות בעת אחסון האקדח בצוראה כה מרושלת, וכי היה עליהם לצפות כי אפסון אקדמי בסביבת בנם מתמודד הנפש עולמי הייתה להוביל לאסון. מנגד, ההורים טענו כי לא היו מודעים לרמה החמורה של מצוקתו של בנם, ועל כן לא היה יכול, ולא היה עליהם, להעלות בדיותם את הסיכון שבנם ישתמש באקדח.

קשר סיבתי

ברור לשני הצדדים שאל מולא האקדח היה מאוחסן באופן מרושל לא היה מות קיים הירוי; אך המחלוקת בדבר הקשר הסיבתי זהה למחלוקת בדבר העיפוי ביסוד הנפשי. כלומר אם היה על ההורים לצפות כי בנם עלול לעשות שימוש באקדח אם יאפסן בצוראה מרושלת, הרי שקיים קשר סיבתי משפטי בין ההטי רשותה לתוכצתה של הרצח שבנם ביצע.

כשלון לביצוע פעולה על פי חובה חוקית

היסוד העובדתי

במישיגן להרזה קיימת חובה נזקית למינוע MILF אשר נמצא במשמרתו להסב נזק בזרו. לטענת התביעה, ההורם נכשלו מלהונע מbens להסב נזק לאربעת הנרצחים ב-3 נקודות זמן שונות. הראשונה – כאשר אפשר לו גישה לאקדח. השנייה – כאשר לא טיפול במצבו הנפשי, השלישית – כאשר לאלקח אותו מהבית ספר לאחר הפגישה ביום הטבח, ולא עדכנו את בית הספר כי עלול להיות לו אקדח.

היסוד הנפשי

התביעה טענה כי היה עליהם לדעת על הסיכון הבלתי, וכי מוחדריהם נעשו תוך התעלומות ושווין נפש להשלכות הפטנציאליות של המצב. טענות ההורם לשתי הטענות הראשונות היו זהות לטענותיהם ברשנותם רבתה. אך לטענה השלישית, השיבו כי סברו שלא מדובר באירוע דוחף, מכיוון שיעוץ בית הספר ודקאנ התלמידים נתנו להם 48 שעות לפחות לפועל. במקרה בו אנשי המקצוע לא צפו את התוצאות, הרי שהאדם הסביר ודאי יכול לצפות אותן. לטענה זו השיבה התביעה כי בגיןו לאנשי המקצוע, להורים היה את הקונטקטט המלא של הסיטואציה והם היו מודעים למצבו הנפשי המעורער של ילדים באופן عمוק יותר מבעליהם המקצוע. על כן, היה עליהם לפעול במצב זה.

קשר סיבתי

גם כאן, הקשר הסיבתי נובע מן הצפויות. אם היה על ההורם לצפות כי בנסיבות נזק בפועלם של מינוע, הרי שגם מתקיים הקשר סיבתי בין אי נקייה הפעולה מטעם של ההורם לבין התוצאה. לטעמי – התביעה מתחה את גבולות העבריה אל הקצה במקרה הנ"ל, הוא על מנת לרפא את רוחות גנומה של האזרור על הטרדייה הנזולה בה כיפורו ארבע צעירים את חייהם, והוא על מנת ליצור תקדים להטלת אחריות על ההורם עם מקרה מאורך נוה. שכן, מדובר במקרה בפרופיל גבוה, עם ציבורו גדול וחוג נאשימים שאין מעוור אהדה. מתייחס אחריות זו היא לא שגרתית שכן אפיו במישיגן עצמה האחוריות הנזקית, אשר נעשה בה שימוש להרשעה בפלילים במקרה מגבילה את האחוריות ההורם לנזק שנגרם על ידי בנים ל-2500\$ פר מקרה ובכלל במקרים דומים, בארצות הברית כולל, ממעויטים להטייל אחריות נזקית על הוים. למשל במקרה של און קאן, און בן 16 לzech את הטנدر של אביו במהלך שלילת רשות וגרם למותם של 4 בתאונת, הבן קיבל 15 שנות מאסר על תגאי והורי יצאו אף ללא אחריות נזקית, אך כי ידעו כי הבן נטה לנוהג ברכב. ההחטלה תמורה עוד יותר כאשר מסתכלים על כך שבנם נשפט כבגית והיתה לו כוונה לרצות. התביעה היתה נחושה להפליא במהלך כל הදרכ ולא בחלה באמצעות על מנת לתביא להרשעה. התובעים הכינסו את העובדה כי האם ניהלה רומן אל תוך הראיות, ואך העלו את המאוב שלה לדוכן העדים.

בשני המשפטים, הם גרמו למושבעים לצפות בסרטונים מהטבח והביאו עדדים לטבח בבית המשפט שלא לצורך - על מנת לעורר רגש, ולאחר מכן הורשע, התובעים אף ערערו כנגד בקשות של ג'ים לשינוי מקום משפט, והצליחו, ובכך מנעו מהם להופיע במקום יותר ניטרל.

אל מול תביעה מעולה עמדו זוג נאשמים שביצעו כמעט כל טעות בסופה לאחר שפרקילתת המחוות הדועה כי יונש כנדס כתוב אישום, הם ברחו לדטרוייס וברכו איבדו כל סיכוי למעצר בית, שכן היו בסכנת בירחה. האם בחרה לעלות אל דוכן העדים, וסיפקה עדות מלאת סתרות וחסורת כל חרטה, אשר לפי הדلوות מחדר המושבעים, הכרעה את הקף בהחלהתם להרשיע אותה. לאחר שהאם הורשעה, סיכויו של ג'ים ליכוי הפכו אפסיים, למורות שההגנה שלו הייתה טובה ומשכנעת יותר מאשר שהתקדדה יותר בהציג עדויות על כך שמדובר של היורה לא הוקן החוצה; ופחות בפניה לוגש בניגוד לנ'יפר. שכן, אף על פי שהמושבעים לא ידעו על פרטי משפטה של ג'יפר, ידעו כי הוכרע שהיא אשמה בעבירה; וברגע שהורה אחד אשם, קשה לשפט את ההורה השני לפחות.

לסיכוןו של דבה, פרשייה זו נשאת עימה התקדים מהפכני וייתכן כי אף מסוכן, שכן היא מרחיבה את האחריות ההורית מעבר למקובל בפסיכה האמריקאית, ומעnika למטופים מודיניות אחריות את התקדיםಲכן. אכן ההורים במרק לא יהו דוגלים אודומים רבים בהנתנוגות בנם, אך אל לנו לשוכוח כי מדובר בהורים למתבגר בתיכון, וכי אף על פי שבאופן תיאורטי היה להם היכולת להשဖע על מעשיין, ובידיעד היה נורא פשוט למונע את הטרגדיה הזאת, ייתכן שבפרקטי טיקה המצב לא היה כל כך פשוט, רק תשאלו כל הורה לילד בן 5 כמה בלתי אפשרי לפקו ולפקח על הילד שלו.

על כן אני סבור כי הטלת האחריות על ההורים אינה מוצדקת, ומהוויה מהלך אמריקאי סטראוטיפי של התביעה, השופטים וחבר המושבעים המנסה לכיסות פצע ורי באמצעות פלسطה, ולהעניש שיערים לעזאל באמצעות הטלת חווים פליליים שרירותיים באמצעות הוכחה שבדיעבד במקום לטפל בעבירות הירי בבתי הספר מהשורש על ידי הטלת רגולציה על כל'i.

על דניאל עם רם, בילש ברשת צדך

■ תמר אפק, שנה ב'

בימינו, כגישה מיידית לאינטרנט היא רוחות הכלל והמרחב הרשמי הופך לחלק מחיי היום-יום, פעולות שבמעבר התקיימו במרחב הפיסי עברו במוחיות מסחררת לרשות, ומשנות בהתאם את אופיו וצורתן.

לפני כבשנה נחשפה לראשונה לדניאל עמרם. עמרם מגדר את עצמו כעתונאי ות' חקירן עצמאי, לפוי ויקיפדייה, הוא עיתונאי, אושיית רשות ופעיל חברתי, למרות שאין לו תעודה עיתונאי בישראל. הוא מפעיל עמודים בשם "דניאל עמרם ולא צנורה" בשלל רשותות חברתיות, בראשן "טלגרם", ולו מאות אלף עוקבים. ברשותות השונות הוא מפרסם תחקירים בתחום מגוון; מקטואליה ועד דרמות בין סלבריטאים. תחום התמחות שלו הוא "דוקסינג" - פרקטיקה של חשיפת זהות של מצולמים בסרטונים ותמונות שפורסמו ברשת, אוائل שנשלהו אליו במיוחד למטרות ביוש בפלטפורמות השונות. תחקירים שבייצע קיבלו חשיפה נרחבת, חלקם הובילו לתחקירים עוקבים בתקשורת המוסדית וחלקם אף גרמו לפתיחה הליכים פליליים.

דרך הפעולה שלו היא באמצעות הקילהה שביבו סביבו ברשותו: עוקבים מעברים אליו ספוריים, תמנות ורטוניים, אותן הוא משקף בקבוצות שונות בקהילה, בתקווה שאחד החברים יזהה את המצלומים או נכח באירוע ויכול לספק פרטים נוספים על המתרחש. לאחר איסוף המידע נעשים תחקיר ואימונות נוספים. מצד אחה, היו מקרים בהם חשיפתו התרבררו נכונות גם בבירור פללי, אך היו גם מקרים בהם התברר שטעה והטענה.

umarlm סיקרנו אותו במיחוד מפני שהוא פועל בצדקה מאורגנת ושיטתיות ומתקבל את אמון וציבור נגורם שיוציא את האמת לאוה הו משחק על קו התפר בין ברון רשות ועיתונאי עצמאי, וייתכן שרואי היה שחקן מהמרקם שמנעים לעמכם היו מוגעים דוקא לבית המשפט, אך הם מוגעים לעמכם, שדוגג לביש ברשת את הנאים (או הקורבנות).

"יש בי גם תחושת צדק –
כשאני רואה סיפור שמנסים
להשתיק, זה פשוט מושך
אותי.

במיוחד סיפורים שיש בהם
כל מיני גורמים שמנסים
להעליים אותם מהתקשרות.
דווקא את אלה אני אפרנס
כמו שאפשר בפלטפורמה
של".

בහלך משפטiy ישנו בעל' הפקדים רבים, כל אחד מתחמץ בתחוםו וכך מותאפשרה הצגת תמונה רחבה של המציאות בהליך. יתכן שהצגת התמונה השלמה היא לא מטרת החשיפה, אך בהתחשב בתפיסה של עמדם את פועלן ומטרתה-להוציא אמת לאור ולהביא צדק, ובסקונה הנלוות לביווש בראשת, מדובר בסוגיה שיש להעת אליה את הדעת.

עمرם "חוסך" לנפגעים את הצורך לעبور תהליך של שום, "יחס אשמה ופ-וניה להליך למטרות עונישה. הוא מאתר את האירוע, מזמין את האשם ומשתדר משביבוש ככלי עונישה. הידורות הנגע עצמו מההלך דומה להליך הפלילי, שם המדינה היא שתובעת את האשם, ולנגע עצמו אין חלק אקטיבי. עמרם מיציג את הקהילה שנפגעה, בדומה למדינה, ופועל לבייש את הפוגע, עם או ללא אישור או רצון של הנגע עצמו, שלא מיזג רשותם בדי עמדם והוא לא בהכרח זה שחשי את עמדם למקורה מלכתחילה. בשונה מהמדינה והפרק ליטות, שמוסכם בחוק ליעיג את אוריין ישראל במשפט הפלילי, הסמכות לעשויות כן ניתנה לו בידי עצמו, וממשיכה להתקיים כל עוד החברה נותנת תוקף לפרסומי הביווש שלו.

ביווש היא פרקטיקה מעין משפטית שחלקה גם על חאנדים כיישיות משפטיות, ולא רק על בני אדםبشر ודם. במקרים אלה השיקולים הם מקריםיים, והעולם הערכי שעומד מאחורי הביווש שונה. בכתבה זו אטמקד בbioish בין פרטיז; פרקטיקה בעלת מאפיינים יהודים.

ביווש ברשות מוגדר לרוב כפרסום פומבי בטכנולוגיות תקשורת של התנהגות במරחוב המקoon והלא מקoon או מידע לגבי פרט שסתה מנורמה מסורתית חברתי. התוכן המופיע יכול לצלול לכל רשות חברתיות, אחר או פלטפורמה רשייתית, בаницת תמונה, סרטון או טקסט.

ההגדרה של ביווש משתנה בהתאם לנסיבות; מאפיינים כמו מטרות המבוייש, תוצאות הביווש ותגובה הקהילה המשתנים בהתאם לנסיבות, אך ככלם המכנה המשותף הזר ביותר הוא עצם הפרסום. אני טוענת שמדובר הוא ערכאה זדק מטעם עצמו, שמציב חלופה שאינה רسمית למערכת המשפט.

אם נשווה בינם, ייחשפו החסרונות בהליך הביווש ברשות כערכת צדק, והפנייה בזכותו של המבוייש להליך הוגן: בחלק בבייהם"ש, בפני השופט מונחות תביעות שהוגשו לפניו, ואילו עמדם מפעיל מערך מתנדבים שתפקידם לא-תפקידים" אולם הוא יפרנס. במשפט, הנטבע מיזוג בידי עוז", נלקחים צהירים מעדים המוגשים בפני כל הצדדים וניתנות עדויות. אצל עמדם לעתים מתקבשת תגובה, אך הדבר אינו הכרחי; בהליך משפט, הtribuna וההגנה אוספים ומצינים ראיות, ואילו אצל עמדם גם אם ישנים חוקרים נוספים הוא מרכז את המידיע. ההכרעה בבית המשפט נעשית בידי השופט, איש המזקוע, לפי ספר החוקים המפורסם לכל האזרחים, ואצל עמדם ההכרעה מתקבלת לפי תחושת הצדκ האישית שלו ועקרונות מסוימים הכלליים. יש שיטינו שגד השופט פוסק לפי עקרונות הצדקה שלו, ולא רק על פי המשפט, ושהדבר הוא נכון וראוי.

ניתן לומר שההכרעה נעשית דווקא בידי קהל העוקבים של עמדם, שמצויבים עימם כחבר מושבאים באמצעות הליקום והשיטופים ומכוונים האם הספרות בפרסום חמור או אמיתי. העונש שנקבע בבייהם"ש תלוי בחוק ובמקרה, ואצל עמדם העונש הוא הביווש עצמו. ניתן לטעון שמדובר בנסיבות דמיון, שכן עצם פורסם פסק הדין מהו זה מוסדי, שהוא חלק מהענישה. בהליך משפטיא אפשר לערער על פסק הדין, תביעות נמחקות ונאשימים מזוכים. ביווש מונצח בראשת, ובשל הטעיה האנושית לחתת משקל יתר לBITIOM שלליים, גם אם פורסם פורסם נגד המבטל את הביווש, הפרסום המבוייש הוא זה שיוצר וקובל חשיפה רבה יותר. בהתאם, בבייהם"ש ישנים הלים שנשמעים בדلتיהם סגורות כדי להגן על הצדדים, ואילו בראשת "הכל מותר" ותלו בראצונו הטוב של המבוייש ושיקול דעתו. מבחינת הפרסום, פסק דין לרוב נקראים בדי עורך דין, אלא אם מדובר במשפט שיש לו עניין צבורי נרחב שמסוקר בתקשורת, ואילו פרסום בראשת מגיע לקהל רחב ולא צפוי, ההבדל המרכז בין ערכאה מוסדית לפעלויות הרשותית של דניאל עמדם היא הרכיכות.

מתנגדים לרגולציה על הבישום יכולם לטעון שבזורת חוק הגנת הפרטויות, חוק איסור לשון הרע וחוק מניעת הטרדה מאיימת נינן לאסדר בצוורה מספקת דיה גם מקרי בישום. החקיקה משקפת את הנורמות שהוגדרו כבלתי מקובלות, ובמקורה הצורך יכול שחש עצמו נפגע להתלונן על מקרה בו יש באמצעות החקיקה הקיימות. יצירת החקיקה חדשה שמתמקדת בবישום בראשות עלילה לגרום לאפקט נגד שלילי: הגבלה והופש הביטוי והופש העיתונות ו"משפט" של זירה פרטיט, באופן שהופך אותה למושגתה ומורטעה. הבישום יכול להיות עיל מואת, והעברת התהום לזרה המשפטית עלול לעלה שלא לצורך. נושאים חברתיים ובין אישיים שניין להסדרה ברמה החברתית וה畢ין-אשיית, כמו מוכר במכולת שמעלה מהוריין, אויל עדיף שיטופלו ברמת קבצת הפיסוק השכנתית, כפי שבעבר היו נפרדים בכיכר העיר.

הבישום אכן כדי להיאשה הוא חלק מתרבות הרשות, והופך להיות "ערך אפס אלטרנטיבית" חדשה, בה כל אחד יכול למצואו עצמו מוחץ השני של המתרס. זו מעין הפרטה לא רשותית של הליך משפטי ושל ענישה גם יחד, משפט קהילתי מודרני במרחב בו כמעט ואין רגולציה או פיקוח.

ישנם דברים שעדייף שיפתרו "בצל המשפט", איני פסולת את הבישום ככל ראיי במרקמים מסוימים, אבל עליינו לחשב בחברה האם זהו ככל שנזקה לה שairفتحה לכל שימוש, או שאולי הגעה העת ליצור הגדרה משפטית אחת לבישום, ובהתאם ליצור סביבה מאורגנת משפטית שניגן על המבאים, המבוישים ועל הקהילה מפני עצמים.

סוגיה נוספת היא היהות חלקים מביויש בלתי חוקיים. ביויש, ואפילו השתתפות בו כמו שיטתוף פוטט יכולם להפוך לבריות רשות או להיות "ביויש רע" שככל דיבוה ולשון הרע, ומהווע ערירה על החוק של המערכת המוסדית.

לפי ערכם, החשיבות מייצרות הרתעה שמונעת אלימות. הקהילה בראשות, לדבריו, עיליה יותר מהמשטרה, וגם במידה ולא נפתח הליך פלילי התייעוד נשאר בראשת. הוא תופס עצמו כמתחרה של ערוץ התקשרות המקובלים, שמספרם סיפורים שלא מגיעים לתקשות המוסדית, לטענות מסוימות שהוא "ועלימה" אותן בכונה תחילה. עומר מכך עצמה בכונה "לא צנורה", מסגור שמציר אותו כצינור הישיר ביותר לאמת, בלי מסננים או ססמיים. הוא מציג מנג של תפיסת צדק גמול וקידום האמת, ביויש מתוך מטרה חיובית של התראה להילאה, שמירה על הסדר החברתי והשנה צדק, אך אני לא משוכנעת שאלן הגורמים המקוריים המשפיעים על פועלותיו.

הסיבה המקורית לבניה החל בעיסוק זה היתה בעקבות ספרו החתוונה של צר פית גרטן ושותי רנה, שסקרנו אותו והוביל אותו לצייר ספרון גנווא. בסרטון צפו רבים, ועمرם שנהנה מהחשיפה ומהמחקר והחליט להעלות ספרוני "חקירrah" נוספים. המנייע לעיסוקו נבע מהרצון להישמע וצרוך ברגעון, דבר שגורם לי להטיל ספק ולתහות האם העניין שלו נבע מתוך תפיסת צדק של ממש, או תלוי בעיקרו בליקים, בצפיפות ובהשנות הלב, מה שהופך את מטרת הבישום לשילנית.

מקרי החשיפה של דניאל עמרם משקפים על הקו הדק שבין עיתונות אוזר' חית, ביויש "מכוער" שתכננו סיטה מנורמה חברתית אך לא עולה לכדי ערירה, בរיות רשות וערירות דיבוה ולשון הרע. הוא נוצר תדייר במשפטנים כדי לה' קפיד שפרנסומי נשארים בטוח החוקי של המשואה, ונחתפס אמיין ומڪוציא' למורות שאין עיתונאי. אף-הtagובות לפרסומי הופכות אותו לתהוכרת מות' משכת למבויש, כך שגם אם הפרטום של עמרם עצמו היה חד פעם, התוצאה קרובה בתודירות לבריות רשות. הצבו, שצמא' לאמת (או לדרמה) ממש לזכור את התוכן שעמרם מפרש, ולהעביר אליו מקרים, ובכך נתן לו אשרו ולימיטציה להמשיך לבישם. בכך החיבור מנורמל את הבישום ומתקבלו אחוריו מהחיקים. הדבר עשי ליציר ניון חברתי, בו הדבר הסביר חברתי הופך להיות העברת הסבסוך מהמציאות לרשות והפרטון לעולות הוא ביויש בראשת. כל פג' עה ברגשות היא עיליה לפוטט, ואין מה לפונת לערכאות מסוימות גם על פשעים כי אף אחד בהן לא יעשה צדק. בעיות נפרחות בראשת, באופן חד צדי, בלי שיח או הילך מבוקר ואמין, ו'על הדרך' נקבל דופמן מהshitופים והליך.

לדעתי, חישפת האמת אינה בהכרחה צדק. יתכן שבמרקמים מסוימים, הדבר הצדוק הוא לתת לאדם שטעה הדומנת נוספת, ולא לפרסם את טעותו קבל עם ועדה לצצה. אולי הדבר הצדוק הוא לעוזר, להבין למה האדם חר מהנורמה ולהסביר אותו לмотב ולהיק החברה. הוכות להישכח היא זכות נשכחת, אבל יש בה תועלות רבה ליכולת שלנו לקיים חברה שלא תולה אדים בכיכר העיר על טענות חד פעמיות שבמקרה עלתה בחכה של דילג מונסה. אנחנו עלולים לגלות שאכלנו את עצמנו מבפנים בניסיון לנ��ות את החברה מפגמים. עמרם הוא רק מקרה בוחן אחד, בתוכן אוקיינוס של משפיعني רשות שמספרם הכנים דומים. הקושי לאcrop ולאסדר את הרשות קיים וברור, אך בתחום הבישום ישן ההשפעות השליליות שולגות לעולם האמתי וועלות לכדי פגיעה בחי אדם, שייתכן ש杂志社ה אסורה הדוקה יותר משקיימות כו. לנ' בעניין, עליינו לחשוב על התמודדות מול הבישום ע"י שימוש ברגולציה.

על זכות אדם

שחף סים, שנה א'

זכויות אדם. מהן בכלל זכויות אדם? על פניו נשמע כמו מושג טריוויאלי שככל תלמיד יכיר כשיעור לבגרות באזוריות. ובכל זאת, נזכיר קו בהתאם להגדרתן באו"ם:

"זכויות אדם הן זכויות מולדות לכל בני האדם, ללא הבדל גזע, מי, לאום, מוצא אתני, שפה, דת או כל מעמד אחר. זכויות אדם כוללות את הזכות לחיים ולחירות, חופש מעבדות ומעינויים, חופש דעה וביטוי, הזכות לעיסוק ולחיינוך, ועוד ריבות אחרות. כל אדם זכאי לכבודו אלה, ללא אפליה". הגדרה זו מעלה סוגיות רבות, כמו הכרעה בשאלת היקף והגדלת הזכויות, שאלת המדריך שלן גם עולה לא פעם לשיח הציבורי והמשפטי, ואך הקושי הפרקי באכיפת הזכויות בזירה הבינלאומית. בכתבה זו אציג סקירה קצרה להתחנות רעיון זכויות האדם, ונצלול לעניין השאלה שהוחול בראי ביקורת.

כבר בימי יון העתקה, אריסטו ואפלטון דנו ברעיונות של צדק וזכויות טבעיות. אמנים אריסטו האמין גם במבנה חברתי אריסטוטלי שהקנה זכויות שונות לא-נשים, מה שנודג את תפיסת והוכחות הגלובלית המודרנית, אך ניתן לאות שי סודות מסוימים הונחו כבר אז. נקבע קדימה במרוצת ההיסטוריה, ונגע למגנה קרטה שניתנה בשנת 1215 לספירה. המגנה קרטה כללת כתוב זכויות שננתן המלך לברוניו בעל כורח, שניתנה את מעמדם מתנים לאזרחים בממלכה. אך שוב חזר הניגון - הזכויות ניתנו לקבוצה מצומצמת של אנשים, שאור נתני נים במלוכה בפרט, ובעולם בכלל, נותרם מוחוץ למודען הזכויות המצומצם. נרוץ כמה מאות שנים קדמה, ונגע לג'ון לוק. בתפיסה פילוסופית מהפכנית אומר לך שככל בני ואדים נללו שווים, וככאנ שבלל אדים וכיוות טבעיות שוות. תפיסה זו המשיכה להפתח עד כדי התפיסה הגלובלית המודרנית, שמשמעות זכויות לכל אדם ללא הבדל דה, גזע, ומין. נקודת הזמן המשמעותית האחורה שאליה ATIICHES היא החלטת האו"ם בעצרת הכללית בעשיiri לציגמה, שנת 1948. מذобр בנקודת מפנה מהותית, שכן, הכריזו על הכרה אוניברסלית בזכויות האדם, על רקע מלחה"ע השניה. מאז זכויות האדם הפכו לנושא משפטי

מורכב שהתחفت רבות, אך אדגיש שכותבה קצרה זו לא מתיימרת לסקור את הנושא באופן מקרי. ההכרה האוניברסלית של האו"ם בזכויות האדם מעיצימה את הקושי שבאכיפה זכויות האדם. אם אכן הזכויות הן אוניברסליות, ניתן לה סיק שפליט מדינתן עולם שלishi זכאי לאוותן זכויות של מנכ"ל בכיר בארץות הברית (להוציא איזה אורה). אך, כיצד ניתן לוודא שאכן האיניבידואל/הפליט לזווך העניין, מקבל את מה שמניע לו?

ישנם ארגונים וועדות רבות שעוסקות בסוגיות אלו, בין אם ארגונים משפטיים שנלחמים למען זכויות הפרט של כל חברי המחלשות, ובין אם ארגונים פוליטיים שמחלילים חוקי הנגירה מתרנים על כל חברות הארגון, כמו האיחוד האירופי. הקושי לדעתו הוא בעיקר בזירה הבין-מדינית. ערך הריבונות של כל מדינה ועריכת הייחודיים גוררים לא פעם על הנסיך לשומר על זכויות האדם של תושבי המדינות השונות. לא זו אף זו, ולעוזות רבות באו"ם אין יכולות אכיפה ושניות ממשיות, כשבין הוועדות חסרות השניים, נמנית הוועדה שהוקמה במילא לנושא זכויות האדם (UNHRC). וזאת האו"ם, שעלה ניתן לומר בהמה מלא כי יש בה כוח ממשי לאכיפה ולכפיית מדיניות על מדינות אחרות, היא מועצת הבטחון (UNSC). במעטצת הבטחון חברות סך הכל חמיש עשרה מדינות הבטחון - חמיש מתוכן חברות קבועות (P5 – Permanent Five) שננהנות מזכות וטו על החלטות הוועדה. המדינות הקבועות הן רוסיה, ארצות הברית, צרפת, הממלכה המאוחדת, וסין. מודיעו דוקא מדיניות אלה הן חברות קבועות? גם פה מלחה"ע השניה משחתקת תפיקת, המדינות הקבועות הן שהובילו את הנצחון נגד מדינות הציז, והן אלה שיסדו את הוועדה. קבלת זכות הוטה היה תנאי בלבד להצעפותן. לעיתים קרובות מדינות אלה נמצאות בקונפליקטים ומאבקים פוליטיים, ערכיים, וטיפוסיים בנוגע לזכויות אדם וסוגיות נספנות. אינטראסים פוליטיים מכתימים לא פעם את נסינו הטלת הסנקציות נגד מדינות שמינdestum עם אחת מהמדינות הקבועות, ואף ישנה חסינות מסוימת של החברות

במקרה הקונקרטי, דעת הרוב ביצעה אכן אנסי דרך פסקת ההגבלה והגדרה את הצורך הבטחוני כאינטרס. אך חשוב להבין את ההשפעה והחשיבות של הגדרה זו בעת בחינת הקונפליקט.

על כל פנים, הקשיים והדילמות שהוצגו מעלה, לא מ羅וקנים מתוכן את האו"ם ואת הגופים השונים שדוחפים להתmeshות וזכויות האדם בעולם. חשיבותם גדולה ומשמעותית לאנשים רבים שאין מי שיאבק למענם, והשימירה על זכויות אדם בסיסיות היא משימה הכרחית לשגשוגה של כל חברה הוגנת ומכבדת, גם אם קיימים לעיתים חיכוכים וקונפליקטים מול ערכיהם לגיטימיים אחרים. ההכרה עה בסוגיות השונות תעישה בהתאם לערכיהם והנורמות של כל חברה. עם זאת, לעניות דעתך, אין לפכות את קיומם ערך זכויות האדם בצורה מוחלטת על אנשים ומדינות שלא דוגלו בכך, מתוך ההכרה באוטונומיה הפרט. ההנחה שב��הה המערכת הרווענית של זכויות האדם היא האמת המוחלטת והתגלות העצד, גם היא מעלה בעיות, ומזכירה במידת מה מסינוירות דתית שמתינגת כל אדם שמען להאמין אחרת כחותא. לכן, יש מקום לחשיבה ביקורתית, ולהכיר בכך בזכותם אדם אכן מוחלטו.

הקביעות מפני סנקציות עקב הפרת זכויות אדם, עקב יכולתן להשום כל החלטה שנוגדת את האינטרסים שלהם. בעוד, גם אם נניח שיש לנו גוף אכיפה גלובלי ואפקטיבי, שיזודע על הצד הטוב ביותר את מימוש זכויות האדם, כיצד נקבעו זכויות מתרחשות בהתקשרות בין זכויות שונות? ניתן לומר שקונפליקטים בין זכויות מתרחשות לעתים קרובות, והכחURAה בהינהן היא בעיקר ערבית. ניתוח מעניין להיקף והאיזון בין זכויות ניתן לפחות בדיניה של רות גביזון "ל – זכויות אדם בישראל (האוניברסיטה המשדרת, 1994), וכחURAה אגב אגד שמדדים לראות איך שיח הזכויות בשנות ה-90 בישראל של המאה ה-20 נראה כמו העתק של השיח הציבורי בימינו אנו. התנגדות נפוצה בין זכויות, היא הזכות לחמים ובוחן בין שאר זכויות (כמו הזכות לפרטיות/חופש הביטוי).

ההיכים המורכבים בטוחנות בישראל מלאים בדוגמאות לכך – החל מבידוק בטוחני פולשני בשם הכותל לחיים וטוחן שעולף לפגוע בכותל לפטישות, ועד לאיסור הסתה לטדורו/MRI אזרחי שפוגע במידת מה בחופש הביטוי. נשאלת השאלה האם בשם זכות של אדם לחיים, יוכל לפגוע בזכויות אחרות של האדם שלכאורה מאים על כוחו של הראשון? ומה בדבר ממשיות האים על הפגיעה בזכותים? האם בשם אים בטוחני טרור מושם מארגון טרור שחרור על דגלו את השמדת ישראל, נקלט ליגיטimitiyות לצאת למלחמה שטבי? עה פוגעת בזכויות אדם של תושבי שני הצדדים למתורס? נראה שהLAGLEYIM מושתת ליציאה למלחמת הננה ופגיעה בזכויות מגיעה רק לאחר התmeshות האים, על אף כוונותיהם הברורות של ארגוני טרור שונים? שאלת הקונפליקט בין זכויות יכולת להגדיר את עניין בטוחן הציבור כאנטרס, או שמא זכות? שיח מסוג זה علينا להגדיר את עניין בטוחן הציבור כאנטרס, או שמא זכות? שיח מסוג זה והציג בהרחבה בג"ץ עדאללה איחוד משפטות, שם דנו המשפטים בשאלת זו. בהקשר של זכויות המשפחה אל מול האינטרס הבטחוני/הזכות לחמים ובוחן.

**ילדים לומדים:
נא להתנהג
בהתקנים?**

■ תום רפאל קרויטורו ואלמוג הולצמן, שנה ב'

עשרות והספרונים שמספרו במהלך השנים האחרונות בתקשורת מתארים توفיה מדרישה בקרב הורים. בשנת 2023 התגלו 830 מקרי אלימות כלפי ילדים ב-38 גנים ומעונות ברחבי הארץ. הנthan מעלה את השאלה כיצד פעם אחר פעם, נופלים ילדים לידיים מצד אלו שנשבעו לחבק. ועקבם הגדולה של ההורים, המפקדים את ילדיהם בתחששות פחד ואשמה בידיים אחרות, מביאה להתקחות אחר מעשי הגנות. אכן, המצלמות מותעות הכל, אולם עליינו לשאול – האם מצלמות אבטחה הן הפתרון ההגנתי שהורים משווים לנו? ניסינו להלך בין הטיפות לחילוץ מסקנה בנושא, אך דעתנו נותרה חלואה.

חוק וסדר

בשנת 2018 נחקק חוק המצלמות, שנועד להגן על הפעוטות והמתוחנכים בambil עונות היום, אך לא על ילדים בני גני ילדים. הרוי לידי הגנים הקימו קול צעקה ודרשו ששיינן פתרון למצב הבלתי נסבל – התעללות בילדים גם בגנים. עניין זה נעלם מעיני הממשלה, וו"ר הkowskiיציה אופיר כץ הגיע הצעת חוק, המרchieva את תחולות ההסדר גם לגני ילדים. ואולם, החוק החדש אינו רק מרחיב יכולת תיעוה, אלא אף מאפשר להכנס אל גני הילדים את "אהח הגודל" – מצלמות אונליין שרוואות הכל.

פרטיות ילדים איננו מושג תושע, ובחברה המודרנית המתפתחת של ימינו, עוזרת שאלות רבות באשר לחשיפת הילדים ל"חברת המעקב" כבר מגיל צעיר. השימוש במצלמות אבטחה מדגים רעיון של נטורה התנהגיות שליליות מצד הוצאות החינוך, בניסיון להגן על חי הילדיים. ואולם, נראה שדווקא "העין והגדוד לה", העוקבת אחר צעדי הגנות ומתחקה אחר הילדיים, עלולה להביא לפגיעה בלתי מיידית בפרטיותם והתפתחותם, ומכנישה אותם בעל כורחם היישר אל "המגרש של הגודלים".

כל פעולה מייצרת מידע אודוטינו, החל מאיסוף נתונים דרך האינטראנט ומצלמות אבטחה ועד למעקב טכנולוגי מתקדם אחר הרגלי צריכה ופעילות חברותית. במשור העיוני, תיאoriasיות שונות מנוסות לתאר את "חברת המעקב", חברה שבה המעקב הוא חלק בלתי נפרד מחחי היום-יומיים. תיאוריית הפאנאוטיקון, המדגימה כיצד ניטור עצמי ופיקוח תמידי יכולים להשפיע על התנהגיות של אינדיבידואלים במרחב הפרטיו והציבורי, ממחישה תיאור זה. תיאורייה זו מנסה לגיט צורה חדשה של הפעלת כוח בתוך גוף חברתי, באמצעות הרעיון של בית הסוהר שהיה בניו טבעי, שבו המשגית, ניצבת במגדל השמירה המרכז, וכך יכול לעקוב אחר צעדי האסירים. כך, במקרים פגיעה בגוף לשם ענישה, מופעלת שיטת מעקב ופיקוח שימוששתרת את גופה של הפרט.

תיאורייה זו רלוונטית לעניינו ונitin להדגימה דרך תופעת השימוש במצלמות האבטחה בגני הילדים: ניטור תמידי של התנהגיות המצלומים. מוסדות החינוך ואפייל' ההורים מבקשים להשתמש בשיטות מעקב, במטרה לתחקות אחר התנהגות הגנות לשם הגנה על חי הילדיים. הכוונה טובה אך לא נלקחת בהשbon, או לכל הפחות מיחסים פחות חשיבות לפגיעה שעשויה להתறחש בפרטיות הגנות ובפרטיות הילדיים.

בימינו, ישנו צורך אנושי בסיסי בקיום מרחב שיהיה מוגן מההתקפות בחיננו ומהחשיבה שאדם אחר עשוי לצלפות במעשינו ולברך אותנו בגינויים. גישה העולה בספרות היא שאילים והתחקות תמיינית אחר מעשיו של אדם, פגעים בזכותו "להיעזב במנוחה" ובזכות האדם לכובוה, ואולם, כאשר מדובר בילדים, גישות אלו עשויה להיות מורכבות עד יוויה, והוילדיים צעירים תלולים בהורייהם פיזית וקוגניטיבית בצורה כמעט במלט בבסולותית. למרות זאת, אין ממשעות הדבר שהאנטרכס החינוי בהגנה עליהם, מצדיק בהכרה את הפגיעה בזוכותם לפרטיות. מופעיה השוניים של הזכות לפרטיות כוללים מספר הצדקות שאותם מקובל לראות בעמגלים, המתיחסים למוגון מרחבים: במרחב האינדיבידואלי, זכותו זו חונית על-מנת לאפשר לאדם שליטה בכתבת ספר וחיו; במרחב הבן-איש, היא חונית לשם טיפוח אמון במיצירות יהסים אישיות וממציאות, יצירתיות אינטימיות וחופש משיפוטיות; במרחב הקהילתי, הזכות לפרטיות חונית למשמעות מוחבים (פיזיים וחברתיים) משותפים ופרטיים; במרחב המדינתי, זכות זו נחשבת חלק אינטגרלי מאופי החיים במדינה דמוקרטית, שוויון ואיזון יחסית כוחה. הבתחת זכויות אחרות כגון חופש הביטוי, שוויון ואיזון יחסית כוחה בחברה. אולם, כשמדבר בפרטיות הילדים, נכון מרחב נוסף, חשוב ומרכזי – המרחב הבית-ספר והחינוך.

המרחב הבית-ספר, שהוא גם המרחב שבו מצוי גן והילדים, נחשב למרכזי בחיהם לנוכח ההתנסות והחוויות שהם עוברים בו, המבאים לעיצוב והtap' תחות זהותם, עצמאותם ותחושים האוטונומיה שלהם. מרחב זה, כמו שהוא ממשר וממשמעו, הוא גם מקום לביטוי עצמי שלא תחת עין ההוראה. אם כך, הגיע בפרטיות הילדים עלולה לגרום לנזק מתחמץ מהפנמת הילדים את המבט המשטא, ולהשפשע על גיבוש זהותם. נסוך על כך, פיקוח הדוק בinalgאים אלה עלול לגרום לעיכוב התפתחותם ולפגיעה פסיכולוגית – מה שעולל להקשות על הילדים בעtid ביצירת פרט שבו יוכל להיעזב במנוחה.

דעתנו היא שמצלמות מעקב אין פתרון קסם לצמצום תופעת האלימות, אדרבה, השימוש בהן מייצר תחושת מעקב המוביל לפגיעה בזוכות הילדים לפראטיות. ניתן להגד שמצלמות האבטחה כבר מולדות את המתח בין השגה הראיות לבין הפגעה בפרטיות הילדים, המעליה את השאלה אם יש טעם בכך פייה בהקלות לאחר מעשה, אם הנזק הכבד כבר נגרם וקשה שלא לתהות איך וכייד יכול להימנע.

דברים לשראיים מכאן לא רואים משם

האם אנחנו הינו רוציםsistכלו על כל צעד וועל שלנו ביום העבודה? התה' קנה מצלמות אונליין עשויה להויר את איקות ההורה בגני הילדים, שחררי אילו גנות איקותיות ירצו לעבור כשהן מנותרות דרך קבע? מעבר לכך, קטעים מצלמות אונליין אינם מסבירים לרוב את התמונה הגדולה יותר

לדוגמא: ילד החזיק בבקבוק דבק והגננת ראתה שהוא עומד להבניס אותו לפה ונבהלה, וחטפה באגרסיביות את הדבק מיד הילדה. ההורה יראה את רגע החר טיפה, את מעשה "האלימות" שהתבצע. מסיטואציה זו עשויה לעלות פגעה נוספת בפרטיות הילד והגננת, מכיוון שהורים עושים לפחות את הריגע בעוררת צילום או הקלטה במכשיר הסלולרי הניד ולשולחו לקבוצות הוואטסאפ של ההורים. כך נפגעת פרטויות הגננת שחרירותה משיפוטיות אינה תקפה עתה, וכך נספת פגעה בפרטיות הקטני, המצלום בעל-כוורת בסיטואציה העשויה להיות לו מביכה ושותפה בקרוב הורי הgan.

יתרה מכך, גישה פתוחה להורים למתරחש בגין תגדיל את תופעת המרחב ההורי – "המציצנות ההוריית" – המכיצמת את המרחב הפרטי של הילדה. יכולת גישה בלתי מוגבלת לנעשה בגין עלולה לגרום להורים לפתח את המצלמה לעיטים תכופות – הרי מי לא ירצה לדעת מה קורה עם הילד שלו, במיוחד בinalgאים אלה בשעות היום? מצלמות אונליין יגרמו למעקב אינטנסיבי יותר אחר הילדים ואך יוננו ויגדלו את חרדה ההוריים.

אם זה טוב ואם זה רע, אין כבר דרך חזרה?

טענתנו אינה שמעשי האלימות מצד הchnico לא מותקינים כלל וכלל. אדרבה, דעתנו היא כי מעשי האלימות מותקינים במלוא עוזם בתוקפה זו. אך, עמדתנו היא שהפתרון לא יגיע רק מהמצלמות, אלא מעובודה קשה ובניה של דברים חדשים. הצעת החוק אולי תסייע בטוחה הקצר בפתרון מקרים נקודתיים, אך במבסט צופה פנוי עתיק, היא לא בהכרח תוביל לשיקום האמון של החורדים במערכת. לבן, חשוב שנזכור כי גם אם הכוונה אומנם טובה, קיימת סכנה בירידת אינטראקציות ומספר הגננות שיסכימו להחן את הדור הצעיר, עקב היפגעה בפרטיווין במהלך יום העבודה. מעבר לכך, מסתמנת פגיעה מהמצלמות המסתנהגות ברוח "האה הגודל" ופגעות בהתפתחות הילדיים, דבר שעלול להביא לנקודות אל חזויה.

הproblematic

התשפ"ד

**מֹשֶׁה
בְּשֻׁופְטָה:
עַל־תִּגְלִיל
לְשָׁנָה
וְהַשְׁלִכָּה**

■ ד"ר טלי לביא, שנה א'

בשנים האחרונות התגברה במדינת ישראל מגמה של שיבוש השפה העברית במטרה ליציר בה שוויון מוגדרת ולהנכח בה את המין הנשי. מגמה זו אומצאה על ידי גורמים רבים בחברה ובמדינה, כולל גם האקדמיה, התקשורת גופי השלטון השונים. וזאת בעקבות אידיאות מוגדרת מוכנות ואגדת תחילתי שנייה בשפה העברית בוצרה מלכחות על ידי פעולות מוכנות ואגדת סיביות, במטרה להחתים אותה לאידיאולוגיה מוגדרת שוונית. הגופים הללו, המכונים את השפה, נוקטים שיטות של הכוונה התנהוג שאפשר לראות בהם מעין 'רגולציה' מבלי שהוסמכו לכך. האם 'רגולציה של השפה' היא תחיליך רצוי? גם אם לעיתים נשמעת ביקורת כלפי המגמה, דומה שהיא השתלטה על המרחב הציבורי, ויתכן שאחנו שבויים בה כנגד רצוננו החופשי. כל ניסין להביע מורת רוח על הפגעה בשפה העברית נתקל באשומות של השקפת עולם בלתי שוונית התומכת באידיאולוגיה שוביונית.

לא צריך להרחיק לכת כדי להיווכח בפולקלורי של שיבושים השפה. גם באקדמיה, מורים עוזים 'שミニות באוויר' ו'שוברים شيئا' כדי לאMESS את הדיבור החדש, להתאים עצם לרוח התקופה והזמנים ולעמוד בסטנדרט 'פוליטי-קומי'. מדובר באנשים משכילים, שהשפה העברית היא כמעט לגמרי בעובודתם. קורקט'. מדובר באנשים משכילים, שהשפה העברית היא כמעט לגמרי בעובודתם. עד שתתחלל הטרנד' הם השתמשו בשפת האבות והעתיק, בת אלפי השנים, על חוקה וכלה, וגם על הנוקשות המגדירתה שבה. לבן, אינטואיטיבית, הדיבור השווני מוכחה להיות זו להם. למורת זאת, הם משתמשים פעליה עם הטרנד', חלקס בשל אימוץ האידיאולוגיה, אחרים בשל הלחץ החברתי המופעל עליהם. יתכן שאף נדרשו להשתתף באחת הסדנאות ל'עברית ניטרלית' מגד-

ריה' ביוומת הנציגות לשווין ומגנון של האוניברסיטה.

"את הקשיי לנוכח השתלטות הדיבור השווני המאולץ, שאינו טבעי לעברית, חוות הציבור כולם. התופעה אינה ייחודית לפקולטה למשפטים באוניברסיטה תל אביב. היא קנחה לה אחיזה בכל מסד ומוסד בארץ, בתרבות, בשלטון, המקומי, במעמד הפרט ובעצם, בכל פינה שבה השפה נשמעות, מדברת ונכתבת, ומישמעות הדבר, בכל מקום."

האידיאולוגיה העומדת בבסיס המגמה, היא הカリאה הנורפת לחתת חלק במהvr לך חברתי המהויל שינוי חשוב ונדרש לקידום נשים בחברה. מכיוון שהמגמה הלשונית נגדת את טבעה של השפה שלנו, האידיאולוגיה משתמשת על עיקרונו התרגולות. כמובן, גם אם הדיבור השווני אינוطبع לשפה, ולא ישב' על הלשון, הרי שם נתמך ונתמיד והוא יופיע לשגור בפי כל וכולנו נתרגול אליו וכך יהיה כאן מאיו ומעולם. הטיעון הזה הוא פשוט וain מאיה בחשבון את אלף השנים של התפתחות השפה. אני עדה לקרים שלנו של כולנו לעזר את הקודים החברתיים על פני כל הארץ. לא עם הקשיי הזה מוביל למצבים ממשיים של מבוכה, שיהוי, פגעה בשטף הדיבור, כמו גם קונפליקטים וחסמים בכתיבתה.

לשיבוש העברית במטרה להפוך אותה לשפה שוונית, יש השלבות שמכרחות להילך בחשיבותן. שפת התקשורת הופכת להיות מטאורבלט, בלתי Kohnerntiy, ולעיתים אף מגוחכת. השימוש בלשון סתמית נקייה, שאינו טבעי לשפה העברית, אין מסוגל 'להזכיר מיט'. במשמעות למידה, נתקלתי במצבים בהם נשא הוסבר באמצעות דמות של 'שופטת'. עם זאת, בשל העובדה שהשימוש בלשון סתמית נקייה אינו טבעי לשפה, במהלך הטעון, הדמות הפקה לפתע 'שופט', מה שגרם לבלבול בקרב הסטודנטים. תהינו האם מדובר באותו אדם, האם הדמות התחלפה, והאם הדוגמיה נותרה זהה.

"עמדת האקדמיה ללשון העברית בנושא השווון המגדרי בשפה היא ברורה. השפה אינה ניתנת לתכנון. לו היה הדבר אפשרי, בודאי היינו מוחתרים על קטגוריות השיווק המגדרי בחלקים נרד בים של השפה".

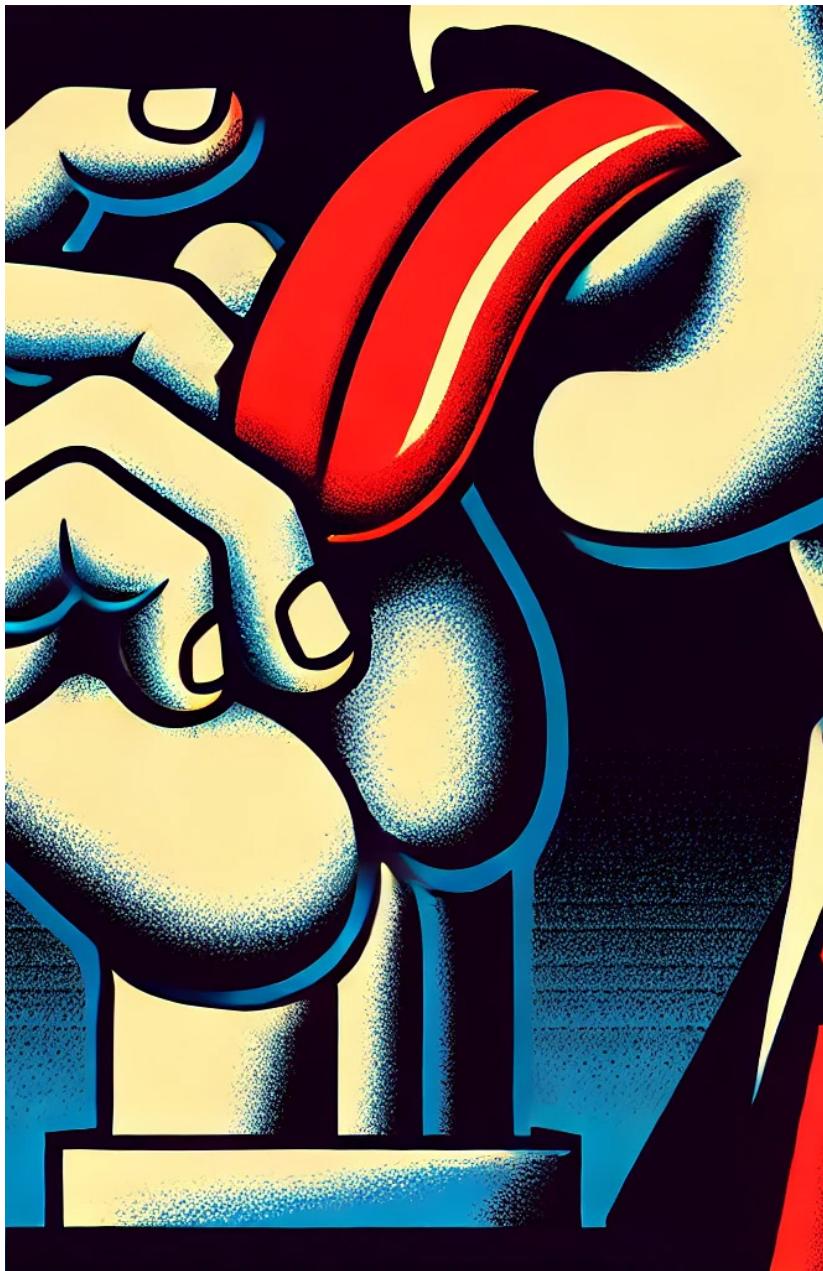
הכפלת פעלים צורמת פחות, נראה מכיוון שהיא תקינה דקדוקית, אבל היא מעיפה, מסורבלת ו אף מנפחת ומאריכה את הדיבור ואת הכתיבה. השימוש במושפטים כמו "עורכות וורכי הדין מגיעות ומוגעים למשר, ואז נפגשות ונ' גשים עם הלקוות שלון ושלם" הופך עד מהירה למיעיק, גם לדברים וגם למאינס. התקלתי במריצים שבמקומם להתקדם בטיעון אותו רצוי להציג, נאלצנו להתלבט אם להתמיד בכפלויות או להסתכן בביבורת ולחזר לשפה העברית התקנית בלשון זכר סתמי או ריבים. הדעה משימוש בטכנית ההכפלת במה לך הדיבור והכתיבה היא בלתי נמנעת. ההתלבטות של המרצים ניכרת כלפי חוץ ובאה לידי ביטוי בשינוי, במובנה, ולעתים גם בגמגום. לאית', התרומה החברתית לכוארה אותה תומכי שינוי השפה מבקשים להשיג לא מצדיקה את המניה.

הטענה ה"モבנת מאליה" כי לנשים הרבה יש צורך או אילו 'להרגם' כל פניה בלשון זכר בלשון נקבה כשהיא מופנית אליון, וכי הדבר גורם לכך חוסר נוחות ואך תחשוט נחיתות מגדרית, כלל אינה מובנת מאליה במרקחה האישי שלו, נחפרק הוא. אני דוקא מתקשה לבצע את התרגום לדמות סתימת טבעית. כל שימוש בלשון סתימת נקבית נשמע לי מלאכותי, מגמתי וצורם. עם זאת, אני איני הספורה את הקושי לנוכח השתלוות הדיבור השווני המואולץ, שאינוطبع לעברית, חווה הציבור כולו. התופעה אינה יהודית לפוקולטה למושפטים באוניברסיטה תל אביב. היא קנחה לה אחיזה בכל מוסד ומוסד בארץ, בתרי, בשלטונו המקומי, במוגר הפרטי ובעצם, בכל פינה שבה השפה נשמעת, מדוירת ונכתבת, ומשמעות הדבר, בכל מקום.

עמדת האקדמיה ללשון העברית

עמדת האקדמיה ללשון העברית בנושא השווון המגדרי בשפה היא ברורה. השפה אינה ניתנת לתכנון. לו היה הדבר אפשרי, בודאי היינו מוחתרים על קטגוריות השיווק המגדרי בחלקים נרחבים של השפה, בראש ובראשונה בשם המספר, וכן הסתם גם במשמעותו של שם שאון להם מן ביולוג, אבל אנחנו חיים במציאות. המציאות היא שכ הלשונות בעולם (לחויציא אס-פרנטו) הן לשונות טבעיות שהפתחו ומשיכו להתקפתה לפי חוקיות פנימית שעוברת מדור לדור בעברית, כפי שהתקפתה לאורך ההיסטוריה, יש מין דקי דוקי. וזה מציב לנו. בעברית יש גם צורך בלשון סתימת – הפונה לכלם. גם זה מציב לנו. אבל, האם הפטרון כרכן בהכרח בשיבוש השפה?

בעברית, הלשון הסתמית ביחיד וברבים, היא לשון זכה כך היה מאז ומעולם, מזה אלף שנים. הפטרונותאות אותם מבקשי השינוי מנסים להחליל על השפה, כגון הכפלת הצורות או פניה לסייען פעם בלשון נקבה ופעם בלשון זכה הם מעייפים, מסורבליםם, ומובילים לבלבול וחוסר הבנה. האקדמיה ללשון העברית מתנגדת להם, וגם לפטרונות החדשים שהתקבלו לאחרונה בכתיבה. הכנסת נקודות או לכסנים בתוך המילה אינה לפי כללי הכתיבה של העברית ומביאה לצורות מסוימות המקשות על רצף הקרה. האקדמיה ממליצה על שימוש בדרכים אחרות למבקשים להציג נוכחות של נשים, כגון הכפלת הפניה במי דה ("גבירותי ורובות"). האקדמיה ללשון העברית היא המוסד הכספי בת' חום הלשון העברית, והחולטותה בעניין תקן הלשון שהתרפסמו ב"רשומות" מהמדינה את מוסדות המדינה מכוח חוק המוסד העלון ללשון העברית, ובכך ללם מוסדות החיים והמדע, המשלה על מוסדותיה והרשויות המקומיות. גורם רמים פוליטיים מتوزם מהממשלה, המתנגדים לשיבוש, פנו לא אחת לניציב Shirototabiabi בקבשה להסדיר את הנושא באופן رسمي, אחת ולהתميد. חבר הכנסת ABI מעה אף כינה את שיבושי הלשון "גנדסת תודעה פמיניסטית רדייקלית".

בעיה לחוד ופתרון לחוד

האם השינוי בשפה באמת מגע מהשתח או שמדובר בהעלאת מודעות לבעה שמשמעותה, בניגוד לפרטן, אינם מגע מהשתח אלא בדרך של רגולציה לשונית' בלתי רשמית? בכתבבה זו אני מקשת להפריד בין הבעה והפתרון. אכן, יש עיטה. היא מתבטאת במצוקתן של נשים שמרגשות שהן אינן מיצגות בשפה. אפשר אפילו להגיד ולומר שמצוותן מובנת. בין היתר בסתמן על תוצאות מחקרים המעידים על הטויות מדדריות הנגរות בשל פניה בלבד ונגרפת אל קחל שחציו נשי. עתה, משבחרנו מהי הבעה, ניגש לפתרון.

יש הטוענים כי אם נלמד ילדים מיניקות לדבר בלבד, היא תהפרק לטבע. אני טוענת כי משפט כמו, "הילדות והיליזים בגין משחקות ומשחקים, ואוכלות ואוכלים" אינם טביים לאף יילד. מניסיוני הפרט ומהיכרותי האישית, סביר יותר להניח שילד לנער מעצמו את הסרבל הזה הלה להמעשה, גם אם הגנותו והמוראות ידברו כן, וגם אם ההורים ידברו כן. שיבושים לשוניים מהסוג שבו עוסקת כבבה ולא הגעו מהשתח ואינם יכולים להגע מהשתח. אמנם הם סובבים אותו מכל עבה, אבל השימוש בהם אינו מבטא את קליטתם בשפה אלא מעיד על אובדן דרך, ובויקת הוא מכמיר לב ומעורר צער גדול על הפגיעה הגורפת בשפה.

מגבילות הכוונה

מכיוון שהיחסים בשפה אינם מגעים מהשתח (בניגוד מהצורך בזמנים בעברים על רקע מדדי שכן מגע מהשתח), או מהכן הם מגיעים? אני יודעת להצביע בדיק על התהליכים מחוללי השינוי אבל אני אין יכול להתחות. לתהות על כך שבביבה האקדמית, אני מציה בה זהennis רבודה, רוב בעלי התפקידים בסגל המנהלי והקדמי אווזים באותה האידיאולוגיה, שרובי הפרטומים, החל במנעה מקומית לסטודנט על שאלה ב-e-mail, דרך מודעת מטעם גורדי מים מנהלים ועד למכתב בתפוצה רחבה, רובם כוללים מנוסחים בשפה שאינה תקינה.

השאלה שנייני רוצה להעלות היא, האם קיימת הנחיה גורפת במוסדות האקדמיים לשבש את העברית באמצעות הנחיה, עידוד והכוונה של הסגל המנהלי והקדמי לשימוש בשפה שווונית מדדרית תקינה, לשם המטרה להביא לצמצום פערים על רקע מדדי? במקומות אחרים, האם אנו עדים ל"רגולציה" דה-פקטו של השפה? כמובן, אין מדובר ברגולציה שלטונית פר-אקסלנס, מכיוון שהכוונת ההתנהגות אינה מבוצעת על ידי גורם שלטוני, ועל-פניו, ללא סמכות.

בהתנתק פוטנציאלי ההשפעה העצום על אלפיים רבים של סטודנטים באקדמיה ועל תלמידים רבים במוסדות החינוך בארץ, לנוכח פער הכוונות בין מרצים ומורים לבון הסטודנטים או התלמידים בכיתה, ולנכחות האחוריות הגודלה המושתלת על מוחמי הדוח, אני מקשת להאר את הזרקור על כך שעיל כל נושא תפקוד בעל השפה עצומה שכזו מוטלת החובה לחת את הדעת לנושא, ולהבין לעומק מהו חלקו בתחום השני המאולץ והמושב שמתוחולל נגד עיני.

לאחרונה הורה נציג השירות המדינה דניאל הרשקוביץ להפסיק לפרסום מכרזים וחזרים למשרות באמצעות לוכסן המאפשר פניה לשני המינים, ולפרסם רק בלבושן זכר. עד הוסף הנציג בהוראותו שרצוי להוציא לפועל כוורת המשנק העראה בולטת כי המשנק מנוסח בלשון זכה, אך פונה לשני המינים במידה שווה. הנציג נימק את הוראותו בחפניהם לכלי האקדמיה לשון עברית ולסעיף 10 לחוק המוסד העליון לשון העברית.

ביקורתו לא איחרו לבוא. חברת החשמל, הקופפה לשפטון החוק, החלטה בנגד להוראות הנציג לפרסם משרות בלשון נקבה בלבד. חברת הכנסת מריב מיכאלית הנגידרה את ההחלטה כמושפעת ממושפעת ממשלה המיוגנית הפהולית לה נגד נשים בכל דרך. חלק מהביקורתו הרחיקו לכך וטענו שביטול הלוכסן הוא חלק ממשלי המשנה השואפת להעלים את הנשים מהרבה הציבור. האם הבהיר החלטה לא להיות שהחנינה לaimoz החלטות האקדמיה לשון עברית היא חלק מתוכנית סדרה שתכלייה להעלים את הנשים מהרבה הציבור? הרי האקדמיה לשון העברית היא מוסד א-פוליטי שאינו פועל מושעם ממשלה כזו או אחרת, ואין עורין על בקיותה בתיקינות השפה. הקורא התמים על הסיק מההמשלה אכן שבה ונדה במלכים שמטרתם להציג את הנשים מהרבה הציבור, ואימצה את עמדת האקדמיה לשם כך.

פני השטה

אורטל כמה, בטור הדעה שלו – "רגולציה של שפה" – טוענת כי השימוש במפלג ר-מנדרי בעברית נולד מצריך חברתי העלה מהשתח. היא קוראת ל"רגולטור-של-השפה" לחת דעתו לאינטרס הציבור ולהתאים את השפה למתרשים ולא את המשתמשים לשפה. עדי ולפסון, בטור הדעה שלו – "איו מין תקינות" – הביע חשש ממידת השפעתה של האקדמיה הפטריאכלית והמושנית" – בדברין, על השפה ועל החברה. הוא הדגיש כי אין להקל בראש מדינה לשון עברית, או משתמשים בהם כתירוץ לא להשתנות".

nicer כי שוב ושוב עולה מהשתח הקונפליקט שבין עמדת האקדמיה לשוני החברתי ולהתפתחות הלשונית שמשמעותה בעקבותיו ומשמעותה על השפה. הטענה שעליה משני טורי הדעה הללו ורבם דומים אחרים היא ברורה. עמדת האקדמיה, לדעת ציבור רחב בישראל, אינה משקפת את השינוי התרבותי שמתחולל בחברה, ולא את השינוי שמתחולל בשיטה.

**"אם אנו עדים ל"רגולציה"
דה-פקטו של השפה? כמובן,
אין מדובר ברגולציה של
טונית פר-אקסלנס, מכיוון
שהכוונת ההתנהגות אינה
مبرעת על ידי גורם שלטוני,
על-פניו, ללא סמכות"**

אל מלבד רלים?

■ ד"ר טל לבייא, שנה א'

ברוכות הבאות וברוכים הבאים, אנחנו עוד רגע מתחילה, אנחנו עוד רגע מתחילה?
אנא תתרווחו בכסאותיכם, אנא תתרווחה, קחו את הזמן, או שמא יש לומר "קחנה"?

אולי דברי הפתיחה מעט מסורבלים, אנחנו סילחו לי ברובתי, אנחנו שלחנה לי גיבורתוי,
הסגנון נובע מתוך כוונה טובה, אני רוצהerc לחייב כל בריה ובריה, על כן אכפל כל פניה, לא
אדיר אף מוגדר, נהפוך הוא, אידייר ואדיגש את המוגדר הנשי, שהרי הנשים נוכחות בכל
רבדי החברה, אך ייתכן ובאיו חצפה, אין להן מקום של כבוד בשפה?!

ובכן, זה לא סוד שלஅחרונה התגבורה המגמה לתת ביטוי לשווין מגדרי גם במישור הלשון
ニ... שהרי התקדמן, אנחנו כבר לא אותה חברה פטריאכלית.
שווין מגדרי ניכר בכל תחומי החברה, לא יתכן שrok השפה, כמו חומה בצורה, תסרב
להכנע לאוֹתָה מגמה!

תהלך עדין וטבע,
הנمشך כבר אלף שנים,
בו ביל' משים,
את כל התוספות המכניות,
השפה, את משילה,
והופכת ליותר נקיה וקלה.
בעבר תלכנה - הימים ילבו.
בעבר תחפוץנה - הימים יחפיצו.
אומרים לנו: שפה מייצרת מציאות.
האמנים?

הנה כמה דוגמאות מוחבי העולם.
אנגלית שפה נטולת מוגדר

He she it

ובזה זה נגמר
אבל שודית ואיסלנדייה?
שפות מודר מוגדריות.
ומעוד האישה שם? אין שום בעיות!
רוזים דוגמה נגדית? בבקשה!

קחו את הטורקית,
שפה סופר דופר שיוניונית.
אבל לא ידוע לי שצומהה שם
אוו' כלות פרט נובל מודענית.
עברית שפה מוגדרית. זה נכון! לא תואמת כל
מצב ומצב חברותי, לפעמים זה גם משגע אותי!
אבל הינדוסה מוחדר זה לא הפתרון. זה לא
יכול להצליח! זה ממש שגען!

למה? כי דרך העברית היא שהזכר כולל את

הנקבה. "לא תרחץ" כולל ציווי לאישה.
cashakhal מעורב הפניה בזכר! ולא צרייך
להיעלב כלל ועיקת הפניה היא סתמית. כך
היא יותר פשוטה, יותר קזרה, פחות מסורבלת
ופחות מקשה.

ובכן קהל יקר (כו, כו!) בפניה בלשון זכר אני
פונה אל כולכם! גם לנשים שבינכם!)
אף שמבנה העברית מזוכר לוולג', את אותה
חברה פטריאכלית ממנה צמחנו, זהה רק עדות
לאיפה היינו אז, ואיפה הימים אנחנו!
עדות זו לא, אין אפלה! אין צורך ליציר
בעיה שאינה במקומה.

אנג, לא תמיד חורתה היסוד היא זכה
מספר סתמי, הפתעה! בא דוקא בנקבה!
קו אוטובוס חמש ולא חמשה.
רחוב דאונינג עשר ולא עשרה.

למה? כי בעברית, ככה ייא, שם המספר בנז
קבה הוא דוקא הצורה הלא מסוימת, הייתר
פשיטה, והפחות מסורבלת.

בדיבור הנטיה הטבעית היא לקט, לפשט,
ולהקל...
ומוביל להרגיש, באופן טבעי, בחורנו דוקא
בשם מספר נקי בשם המספר הסתמי.
או לאלו שאומרים לי: מה כבר קרה?
נכפיל את הפניה, ניתן כבוד גם לביבירה!
סך הכל איבדנו חצי דקה יקרה.
ובכן, זאת לא ברכה, זאת קללה,
כי באבחה אחת נגע תחליך ההשללה!

از מה מה נובעת הבעיה? ולמה לא מצלחים
להגיע לפתרונה?

לשפטנו העברית, מבנה לשוני ומאפיינים,
כך היא התפתחה, במשך אלפיים של שנים.

ובעברית, מה לישות?

הפעלים, התארים, הכנויים,
היום כמו בעבר,
מחולקים למיללים שהן נקבה,
ומיללים שהן זכה.
אפשרו לשמות עצם,
גם ככלו לא מין ביולוגין,
יש מין דקוקן מירולוגין.

או ארץ היא נקבה והشمיים – זכה
ועם כולם הסתדרנו, עד לא מכבה...
ובכן, שורש הבעיה נובע מסתם סיבה. סיבה
קטנה, סיבה סתמית. סיבה סתמית.
והיא – הלשון הסתמית!
או מהו "הסתמי"? אותו מושג, מנוכר ואימץ
תני?

במקומות להסביר בשפה מלמדת,
העבר את רשות הדיבור לחברת כנסת:
כל פעם אתה למעשה נכenis להירון. ברגע
שמוחזרים את העובר אתה בעצם נמצא
בhiryon. ואתה מתפלל ומוקוה ומיחיל, וכל
פעם אתה מותאכזב" (שרון השכל)
בקהיל בני ישראל הוא בנים גם בנות.
האהורה "כאן בונים!" תקפה גם כאשר הבונים
הם בנות.

וכששולאים "כמה ילדים יש לך?"
וממש, אבל ממש מותכניםים שתמונה גם את
הילדים!

טַבְעָנָה

2024 ז' פשׁתָה

cynically exploits their well-established connotations. By improperly employing a term in this way, the attacker aims to force the public to conflate the target of the attack with these negative connotations. As a result, all the negative associations and implications of the term are unfairly attributed to the target of the attack. In Ms. Amanpour case, the innuendo is clear: it's not just that criticism of Israel is not necessarily antisemitic, as the Senator noted. Now, even the accusation that there is antisemitism within the protests is suddenly presumed, for no apparent reason, to be such an inherently malicious weaponization of the term. The innuendo was followed by what appears to be a sincere worry for the word losing its gravitas. Nonetheless, I couldn't help but notice that this very same call for caution is puzzlingly absent when it comes to another term of no less importance that is being constantly—and bombastically—flailed during these protests: genocide. A charge of genocide is, rightly, a very serious accusation, and should be taken as such. However, it is important to recognize that genocide is a term of art—a legal term with a very specific

meaning. The Genocide Convention, signed in 1948 in the wake of the Holocaust, was the first UN human rights treaty. Again, rightly, it was signed by every self-respecting country, and the undertaking to eradicate this phenomenon became a tenet of the international community. As genocide is “the crime of crimes”—the most heinous and inhumane offense humanity had yet to know—it is never justified (keep that ‘feature’ in mind).

Notwithstanding this collective locking-of-arms against genocide, the countries that deliberated its definition at the UN were not naïve, and they understood very well the dangers lurking in failing to do so precisely. Mr. Maktos, for the United States, pointed out that a vague definition could spark international tensions by enabling countries to abuse any wiggle room and accuse one another of genocide as a political battering ram. An imprecise or non-exhaustive definition of genocide “would make it possible to include, in the list of crimes constituting genocide, all acts which one might wish, wrongly or rightly, to consider as such.”

The Weaponization of Everything

■ Eran Shmueli,
fourth year

When Christiane Amanpour interviewed Sen. Bernie Sanders in early May, protests were still raging across US campuses. She asked him, “where does the line get crossed between antisemitism and criticizing a government policy?” She noted that just the day before, Kenneth Stern—the person who led the drafting of the working definition of antisemitism for the International Holocaust Remembrance Alliance—was asked about the same issue. “I jealously guarded the term ‘antisemitism,’” Stern said. “To have a sting, it has to be used only in the clearest case [...] Now there’s a push to make it almost ubiquitous—and when everything becomes antisemitic, nothing is antisemitic, and that makes it harder to fight antisemitism.”

The logic that crying “wolf” when unwarranted could dull our senses, making us less alert to real dangers, is sound. However, instead of addressing the actual claims over antisemitism within protests and examining their merits, Ms. Amanpour framed her question by noting the issue’s politicization, particularly how “the Republicans are using it a lot.”

Senator Sanders, familiar with the historical atrocities driven by antisemitism, emphasized the importance of vigorously combating antisemitism while noting that critiquing the policies of Israel, as a state, is not necessarily antisemitic in and of itself.

However, the Senator’s answer wasn’t what caught my attention. After his reply, Ms. Amanpour added a remark that broke the needle in my irony detector. “For our generation,” she said, “who grew up in the era of ‘never again’ and are very, very committed to that, I think it’s really tough when we see this word [antisemitism] weaponized and maybe lose its sting and its importance—as Kenneth Stern warns.”

No doubt, former CIA Director Gen. David Petraeus was referring to physical threats when he warned a few years ago that the world has entered the age of “the weaponization of everything.” Yet, in this era where terms are hurled for political purposes like weapons in a war, it’s evident how words and concepts themselves have been weaponized as well. Instead of applying terms based on their accepted definitions or meanings, an ‘attacker’

Irony often threads through Jewish history, yet it would be a bitter first to suffer genocide not once, but—after October 7—what bids to be twice, only to be accused of perpetrating it by defending against those who orchestrated one of them.

Because it is never justifiable, and because those who do it ought to be stopped, protesters are clinging to ‘genocide’ in a Hail Mary, despite the fact that the shoe clearly doesn’t fit. This is why we see comments like those of Rep. Ilhan Omar labeling some Jewish students—the ‘bad’ Jews, one might say—as “pro-genocide.” After all, an accusation of genocide is the ultimate political knockout punch. What better term could she have used to shut them down?

Nevertheless, protesters still have the right to say that there is a genocide going on. What worries me is not that they have the right to say it. Rather it is that—curiously enough—the capacity to cynically weaponize terms seems to reside only with Jews decrying antisemitism and not with protesters shouting ‘genocide.’

Why are the legitimate concerns of Jewish students about antisemitism in protests dismissed—despite ample evidence—as proverbially crying “wolf,” and suspected of being a political weaponization of the term, while protesters—who seem to have a divine permission to do whatever they want if their incantations will only include ‘genocide’—are not treated to the same suspicious undertone and innuendos of subversion? Is the “sting” and “importance” of ‘genocide’ not worth preserving just as much? Why the double standard?

Just like college protesters hijacked ‘genocide’ as a weapon to attack and delegitimize what is not a genocide for their own political purposes, they engaged in a similar tactic with ‘Intifada.’ Only this time narrowing the definition’s boundaries instead of extending them to where they don’t belong, feigning it doesn’t encompass actions and connotations that are inherent and indissoluble from it in order to make it “Kosher.”

Slogans like “globalize the Intifada” and “Long Live the Intifada” have been omnipresent in practically every campus that had protests. After Cornell University correctly condemned in a statement the chant “there is only one solution, Intifada Revolution” used by protesters, a group of Cornell professors opposed it, writing to The Cornell Daily Sun it’s “based on a failure to understand the literal and historical meaning of an Arabic word, intifada [...] which means ‘uprising.’”

‘Intifada’ doesn’t have a legal definition like ‘genocide,’ but six students poignantly refuted the professors’ arguments in a reply letter, pointing out that “the word ‘intifada’ has a specific meaning in the context of the Israeli-Palestinian conflict” because it refers to two very unique historical events: the First and Second Intifadas. “While both Intifadas were characterized by Palestinian terror attacks against Israelis, the Second Intifada was a particularly painful and scarring period. Over 1,000 Israelis were killed, largely in random acts of terrorism (such as suicide bombings in buses, Passover seders, restaurants and markets).” Seems like it’s not so Kosher after all.

They concluded: “The professors’ letter weaponizes their ‘expertise’ to give authority to those who celebrate violence against Jews. Using their credentials to obfuscate the meaning of ‘intifada’ and give cover to those who call for Israel’s annihilation.” Trying to feign that ‘intifada’ is divorced from deliberate violence against civilians—instead of its most central element—is not a good look for professors who argue from (their own) authority. I’ll leave it to you to judge if the possibility they actually didn’t know that fact makes it better or worse.

Scrolling down, past the working definition of ‘antisemitism,’ the International Holocaust Remembrance Alliance also lists contemporary examples of antisemitism in public life. One of them is applying double standards and requiring a behavior not expected or demanded of others. If we want to do a balance sheet of how words are being weaponized, that’s fine. But it would be quite ironic to single out accusations of antisemitism as somehow insincere or politically motivated, while at the same time giving a carte blanche to whoever shouts ‘genocide’ or obfuscates their more insidious intentions behind calls for an ‘Intifada.’

At least we’d have the irony.

The same concern about an over-inclusive definition, like Mr. Stern expressed with antisemitism, was also voiced in an earlier Secretariat draft to the UN General Assembly with regard to genocide: “there is a danger of the idea of genocide being expanded indefinitely [...] if the notion of genocide were excessively wide, the success of the convention for the prevention and punishment of what is perhaps the most odious international crime would be jeopardized.” To put it in Mr. Stern’s words: when everything becomes a genocide, nothing is a genocide—and that makes it harder to fight real genocide when it happens. A very precise definition of genocide was ultimately achieved, enshrined in article II of the Genocide Convention. It specifies that genocide is at least one of five enumerated acts, committed with the highly-specific and special intent “to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such.” It is this excess—the special intent to destroy a group as such—that distinguishes genocide as supremely evil.

This was reaffirmed by the International Court of Justice (ICJ) in its 2007 judgment in Bosnia and Herzegovina v. Serbia and Montenegro: “It is not enough to establish [...] that deliberate unlawful killings of members of the group have occurred. [The genocidal intent] must also be established, and is defined very precisely. It is often referred to as a special or specific intent or *dolus specialis* [...] It is not enough that the members of the group are targeted because they belong to that group, that is because the perpetrator has a discriminatory intent. Something more is required. The acts listed in Article II must be done with intent to destroy the group as such in whole or in part. The words “as such” emphasize that intent to destroy the protected group.” Even a pattern of atrocities, the Court clarified, is not enough on its own to satisfy the required intent: “unless a general plan to that end can be convincingly demonstrated,” for a pattern of conduct to be accepted as evidence of genocidal intent, “it would have to be such that it could only point to the existence of such intent.”

הַבּוֹכֶה נִיסְט